

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

Aluejärjestön merkitys näkövammaisille Uudellamaalla

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenkysely 2013

Teemu Ruohonen

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön ko 210 op

Elokuu /2013

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistaidon ja nuorisotyö koulutusohjelma

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Teemu Ruuhonen	Sivumäärä 41 ja 8 liitesivua
Työn nimi Aluejärjestön merkitys näkövammaisille Uudellamaalla. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenkysely 2013	
Ohjaava(t) opettaja(t) Reijo Viitanen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, Minna Anttonen	
Tiivistelmä <p>Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisilla ei ole ollut tietoa omien jäsenten käyttäytymisestä ja yhdistyksen toiminnan arvostuksesta. Opinnäytetyö tutkii jäsenten aktiivisuutta ja arvostusta yhdistyksen toimintaa kohtaan. Lisäksi haetaan tulevaisuuden kehittämideoita. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, eli HUN on Näkövammaisten Keskusliiton suurin alueyhdistys. Henkilöjäseniä yhdistyksessä on 2232. Jäseneksi pääsee Uudenmaan alueella asuvat näkövammaiset ihmiset. Tämä selvitys on tehty jäsenkyselynä talvella 2013. Jäsenkysely on tehty määrällisellä tutkimuksella systemaattista ositettua otantaa hyväksikäyttäen. Jäsenet jaettiin ikäryhmiin ja alueisiin varmistaaksemme pätevän otoksen. Jäsenkysely tehtiin puhelinhaastatteluina ja siihen vastasi 189 yhdistyksen jäsentä.</p> <p>Neljäsosa, eli 25 % Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenistä on mukana toiminnassa säännöllisesti. 41 % jäsenistä on mukana jossain toiminnassa mukana satunnaisesti ja loput 31 % jäsenistä on täysin passiivisia jäseniä. HUN saa liikkeelle yli 1500 näkövammaista. Aktiivisen ja tyytyväisen jäsenen profiiliksi muodostui 45 – 74 –vuotias Helsingissä asuva sokea ihminen. Kohderyhmistä HUNin toiminta oli vähiten kiinnostavaa nuorista ja pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvista. Sokeat ovat selkeästi aktiivisempia jäseniä kuin heikkonäköiset, mutta heikkonäköiset arvostavat HUNin toimintaa enemmän kuin sokeat. Miesten ja naisten välillä ei löydetty eroja.</p> <p>Arvostuksen ja käyntitiheyden osalta Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten eri toiminnoissa ei ollut merkittäviä eroja. Tärkeimmän ja vähinten tärkeimmän ero oli suuri, mutta kokonaisuudessaan kaikki kahdeksan toimintoa oli arvostusasteikolla peräkkäin pienillä väleillä. Yhdistyksen edunvalvonta koettiin tärkeimmäksi toiminnaksi, mutta siihen osallistuttiin vähiten. Muutoin yhdistyksen jäsenet arvostivat hieman enemmän omaa tekemistä kuin muuta toimintaa.</p> <p>Suurimpia syitä toimintaan osallistumattomuuteen olivat hankalat matkat, ajan puute, heikko terveydentila, kiinnostuksen puute ja tietämättömyys toiminnasta. Näistä HUN pystyy vaikuttamaan parhaiten tietämättömyyteen ja hankaliin matkoihin. HUN voi lisätä tiedotusta useammalla eri tavalla ja levittää toimintaa useampaan paikkaan. Kehittämisehdotukset jakautuivat tasaisesti. Osaan näistä yhdistys panostaa jo nyt, kuten tiedotus ja kaikenlainen jäsenoiminta. Nuorisotoiminta ja toiminnan hajauttaminen on tällä hetkellä heikkoa.</p> <p>Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset saivat varmaa ja tutkittua tietoa omien jäsenten aktiivisuudesta ja arvostuksesta. Tätä tietoa voidaan jakaa sidosryhmille tehtäviin raportteihin. Vielä tärkeämpänä mahdollisuutena on päästä kehittämään yhdistyksen toimintaa tutkituista lähtökohdista.</p>	
Asiasanat vammaisjärjestöt, kyselytutkimus, näkövammaiset, Uusimaa	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Teemu Ruuhonen	Number of Pages 41 and 8
Title Importance of district organization on visually impairments at Uusimaa. Survey of Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset 2013	
Supervisor(s) Reijo Viitanen	
Subscriber and/or Mentor Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, Minna Anttonen	
Abstract <p>Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset don't have been information on their own members doing and respect of association functions. Final thesis research HUN members respects and activities on associations works. Also we try to find ideas, how to improve us in future. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, in other words HUN is Näkövammaisten Keskusliiton biggest district organization. Total members HUN have 2232. All members live in Uusimaa and they are also visually impaired. This survey have made at vinter 2013. Survey have made on quantitative reserch whit systematic stratified sampling. For confirm to valid sample we share members to age gropus and whit their living places . Survey mede on telephone interview and there have 189 respondents.</p> <p>Quarter, in other words 25 % Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset members are active of our activities. 41 % of members use our activities for randomly and rest of members 31 % are total pas-sive. So HUN moved more than 1500 visually impaired persons. Profile of activ and satisfied memberi is blind, 45 – 74 years old and livning at Helsinki. Less intresting of our activities are youngs and out-side of metropolitan area living members. Blinds using our acivities more than week-sighted, but they don't appraice it so much than wweek-sighted members. Whit mens and womens don't find big diffe-rents.</p> <p>Seems respects and activy for Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset modes don't have big differ-ence for each other. Best and worst have important difference, but all 8 modes have one after another quite small difference. At association supervision of the interests of another party is most important, but there include less members. Otherwise our members respct more their own doing than other modes.</p> <p>Biggest reasons for unactiv memberships are difficult travels, weak helthness, haste of time, missing intrest and ill-informated on moted. Easiest of repair are ill-informated and difficult travels. HUN can add more messages at different ways and share our acities for other places. Answers for deveploment share evenly. Some of those we invest quite a lot already, like publicity and allkind memberworks. At this moment youthwork and sharing our activities to other palces have much im-proved.</p> <p>In this final thesis Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset get exact information at their own mem-bers respects and activities. This information can share of reports from interest gropus. Even more important are possible to deveploment assosiation for true basic.</p>	
Keywords association of the person whit disabilities, members survey, visually impaired, Uusimaa	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 HELSINGIN JA UUDENMAAN NÄKÖVAMMAISET RY	6
2.1 Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminta yleensä	7
2.2 Järjestöjen yleiset haasteet	8
3 YLEISTÄ TUTKIMUKSESTA	10
3.1 Otanta	11
3.2 Kyselylomake	12
3.3 Tutkimuksen pätevyys	13
4 YLEISTULOKSET	14
4.1 Osallistumattomuuden syyt	16
4.2 Kehitysideat	19
5 ERI TOIMINNOT JÄSENKYSELYSSÄ	21
5.1 Annansilmät Aitta	22
5.2 Lomakoti Villinki	24
5.3 Pengertupa	25
5.4 Liikuntatoiminta	27
5.5 Säännöllinen harrastustoiminta	29
5.6 Yksittäiset tapahtumat	30
5.7 Edunvalvonta	31
5.8 Paikallisyhdistykset	33
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	37
6.1 HUNin tulevaisuus	37
6.2 Tulevaisuuden organisaatio	39
6.3 Tutkimustarpeet	40
LÄHTEET	41
LIITTEET	42

1 JOHDANTO

Vuonna 2012 Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten, eli HUNin jäsenille tehtiin jäsenkysely. Syyskokouksessa 24.11.2012 keskusteltiin voimakkaasti tehdystä jäsenkyselystä. Kyselyssä oli monia suuria puutteita. Otos oli pieni ja suppeasti valikoitunut. Sen tuloksiin ei koettu voitavan luottaa. Kokouksessa väiteltiin myös yhdistyksen eri toimintojen käytöstä ja tarpeellisuudesta. Osittain samasta asiasta on kyse, kun sosiaali- ja terveysalan yhdistyksissä on tapahtunut toimintojen ammatillistumista, erkaantumista rivijäsenten kokemusmaailmasta ja mahdollisista julkisten palvelujen siirtymisistä järjestöille on koettu ongelmallisena (Niemelä & Dufva, s 9). Syyskokous totesi, ettei tietoa jäsenten toiveista ja käyttäytymisestä ole tarpeeksi ja velvoitti hallituksen tekemään jäsenkyselyn uudestaan. Kuulun itse Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten hallitukseen ja syyskokouksen aikaan etsin aktiivisesti sopivaa opinnäytetyön aihetta. Tämä opinnäytetyön aihe hyödytti sekä itseäni että yhdistystä. Lisäksi aihe on minusta opettavainen sekä hyvin mielenkiintoinen. Hallitus valtuutti minut tekemään jäsenkyselyn 18.12.2012 olleessa kokouksessaan.

Järjestöbarometrin mukaan aistivammayhdistysten kolme tärkeintä toimintamuotoa ovat vertaistoiminta, vapaaehtoistoiminta ja tiedonvälitys. Nämä toiminnot ovat olleet tärkeyden kärjessä jo jonkin aikaa ja todennäköisesti myös säilyvät kärjessä. (Peltonen & Hakkarainen & Särkelä & Eronen, 52-53.) Tämä järjestöbarometrin toimintojen yleistys ei kuitenkaan kerro oikeastaan mitään HUNin tilanteesta, vaan tarvitsemme kohdennetumpaa tietoa. Alkuun tuli päättää, minkä muotoista tietoa tutkimuksesta halutaan. Haluammeko kokonaiskuvaa koko yhdistyksen tilanteesta vai pureutua tarkemmin toimintaan yksittäisten jäsenten näkökulmista. Koska meillä ei ollut uskottavaa tietoa kokonaiskuvasta, niin lähdimme tekemään jäsenkyselyä määrällisen tutkimuksen kautta. Näin saamme selkeän kuvan jäsenten nykyisestä käyttäytymisestä ja arvostuksesta eri toimintoihin. Laadullisen tutkimuksen haasteena on yhdistyksemme monimuotoisuus. Ainoa jäseniämme yhdistävä tekijä on näkövamma ja asuminen Uudenmaan alueella. (Heikkilä 16) Yksi edellisen kyselyn heikkouksista oli vastaajien vähyys ja keskittyminen muutamaa pieneen ryhmään.

Jäsenkyselyssä on myös varmistettava, etteivät tulokset jää ainoastaan informaatio tasolle. Tällöin saatu data jäisi erilliseksi saarekkeeksi. Kun informaatio pystytään liittämään kiinteästi muihin asioihin, siitä tulee tietoa. (Harju 2005, 54.) Vasta tällä tiedolla on jotain merkitystä toimintaa kehitettäessä.

Tämän vuoksi kerron opinnäytetyössä tarkemmin jäsenkyselyn kysymyksen yhteydessä kysytystä toiminnasta. Jäsenkyselyn tietoa on tarkoitus levittää useita eri kanavia myöden. Tuloksia esitellään ainakin HUNin kevätkokouksessa, äänilehdessä ja Pengertuvan kerhoillassa.

2 HELSINGIN JA UUDENMAAN NÄKÖVAMMAISET RY

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry on suuri alueellinen vammaisjärjestö. Kuten sosiaali- ja terveystalouden järjestöissä erityispiirteensä yleensäkin on, niin sen toimijoista, palvelujen käyttäjistä ja jäsenistä suurin osa on muita heikommassa asemassa olevia ihmisiä. Lisäksi yhdistykseen sitoudutaan pitkäksi aikaa. (Kittilä, 4 ja Seretin & Eronen & Peltosalmi, 4.)

Yhdistyksen tehtävänä on Näkövammaisten Keskusliitto ry:n jäsenyhdistyksenä toimia alueensa näkövammaisten etu-, asiantuntija-, palvelu- ja yhteistoimintajärjestönä. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten tarkoituksena on vähentää näkövammaisuudesta johtuvia haittoja kokea tasavertaista yhteisöllisyyttä, ja edistää näkövammaisten mahdollisuuksia elää omaehtoista ja sisältörikasta elämää. Toiminnassaan yhdistys ottaa ensisijaisesti huomioon sokeat, vaikeasti heikkonäköiset ja kuurosokeat. (HUN säännöt 2 §.)

Tämä sääntöjen toinen pykälä kertoo olennaisesti sen, miksi HUN on olemassa. Se valaisee myös taustaa yhdistyksen hyvin moniin ja erilaisiin toimintoihin.

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten varsinaiseksi jäseneksi voi liittyä Uudellamaalla asuva ja heikentyneen näön vuoksi vähintään 50 prosentin haitta-asteen omaava ihminen. Vuoden 2012 lopussa yhdistyksessä oli yhteensä 2232 varsinaista jäsentä. HUNin jäsenistön keski-ikä on 65 vuotta. Korkea keski-ikä on tyypillistä sa-

mantyyppisille vammaisjärjestöille. Jäsenistä noin puolet, eli 1082 asuu Helsingissä. Yli 600 jäsentä asuu joko Espoossa tai Vantaalla. (HUN vuosikertomus 2012.)

Yhteensä Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla asuu noin 75 prosenttia jäsenistä. Toiminnan suunnittelun kannalta tällä luvulla on merkitystä, koska tältä alueelta voidaan tulla kuljetuspalvelulla näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus lirkseen. lirkseessä taas tapahtuu suurin osa yhdistyksen harrastus- ja liikuntatoiminnasta. Lisäksi siellä sijaitsevat HUNin toimisto, liris Pro ja Annansilmät Aitta.

Näkövammaisten yhdistysrakenne on kolmiportainen. Näkövammaisten keskusliittoon kuuluvat alueyhdistykset ja toimialayhdistykset, keskusliitolla ei ole henkilöjäseniä. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry on aluejärjestö. Tavallisesti alueyhdistykseen kuuluvat vain paikallisyhdistykset. Kuitenkin näkövammaisilla alueyhdistysten jäseninä ovat ainoastaan henkilöjäsenet. Silti myös paikallisyhdistykset ovat kiinteänä osana alueyhdistysten toimintaa. Paikallisyhdistyksillä jäsenet ovat henkilöjäseniä. Näkövammaisen voi siis kuulua henkilöjäsenenä sekä alueyhdistykseen että paikallisyhdistykseen. Tämä muusta järjestökentästä poikkeava alueyhdistysten rooli merkitsee sitä, että alueyhdistyksillä on sekä vahvoja paikallisyhdistyksen piirteitä että tyypillisiä alueyhdistyksen tehtäviä (Harju 2005, s 13 & 31 ja NKL:n kotisivut).

2.1 Sosiaali- ja terveystajärjestöjen toiminta yleensä

Sosiaali- ja terveystajärjestöillä on muutamia kaikille yhteisiä piirteitä. Yleisesti ottaen sosiaali- ja terveystajärjestöjen toimintaa ja tavoitteita voidaan yleistää kuuteen kohtaan.

Ensimmäiseksi järjestöt ovat arvojen kantajia. Vammaisjärjestöissä ihmisarvo on yksi toiminnan kantavia perusarvoja. Vaikka HUN ei erikseen asiasta pidä ääntä, niin kaikessa sen toiminnassa pidetään huoli tasavertaisesta osallistumisesta. Näkövammaista ei kohdella autettavana objektina, vaan itsenäisenä toimijana.

Toiseksi järjestöt toimivat vaikeuksissa olevien ihmisten äänitorvena. Yhdistykset valvovat yleisesti jäsentensä oikeuksien kehittymistä, jakavat tietoa jäsenkunnalleen

heidän oikeuksista ja ottavat osaa palveluiden kehittämiseen. HUN on alueellisella tasolla aktiivinen näistä jokaisella osa-alueella.

Kolmanneksi järjestöt tarjoavat ja luovat osallistumismahdollisuuksia. Sosiaali- ja terveysalan järjestöissä on tärkeää, että jäsenet voivat tuntea kuuluvansa johonkin ja voivat parantaa omaa identiteettiään. Järjestön toiminnassa pystyy kehittämään ja toteuttamaan itseään. Yksi HUNin tukipylväistä on juuri jäsenoiminta ja vertaistuki.

Neljänneksi järjestöt tarjoavat tukea ja apua. Se ulottuu vapaaehtoistoiminnasta vertaistukeen ja erikoistuneeseen ammattiosaamiseen. HUN ei ole mukana auttamassa akuuteissa kriisitilanteissa, vaan tulee mukaan vasta myöhemmin. Jo vammaisjärjestön jäsenyyden hakeminen tarkoittaa näön menetyksestä johtuvan suurimman alkujärkytyksen menemistä ohi.

Viidenneksi järjestöt toimivat paikallisina vaikuttajina. Tämä koskee arkipäivän ongelmiin puuttumista yleisellä tasolla. Lisäksi järjestöt luovat kaupunkien kanssa uusia yhteistyömuotoja. Varsinkin Helsingin kanssa HUN on onnistunut luomaan toimivat yhteistyösuhteet.

Kuudenneksi järjestöt ovat muutosvoima. Ne tuovat uusia toimintatapoja ja ajatuksia yleiseen tietoisuuteen. Moni yhteiskunnan palvelu on käynnistynyt alunperin järjestöjen toiminnasta. Tällä osa-alueella HUN ei ole nykyisin kovinkaan vahva. HUNissa on paljon vanhoja rakenteita, joita olisi tarpeen miettiä uudelleen. (Kittilä, 6-7.)

Järjestön eri tehtävät saattavat vaikeuttaa toistensa toteuttamista. Yleensä sosiaali- ja terveysalan järjestöt toimivat palveluiden tuottajana, asiantuntijoina ja vaikuttajan rooleissa. Kun myydään palveluita julkiselle sektorille, niin halu kritiikkiin saattaa vaarantua. Tämä ristiriita on vaikea, mutta ratkaistavissa. (Niemelä & Dufva, 52.)

2.2 Järjestöjen yleiset haasteet

Julkisen sektorin taloudellisten paineiden vuoksi se ei ole pystynyt ottamaan uusia sosiaali- ja terveysalan tehtäviä hoitaakseen ja haluaisi työntää nykyisin sille kuuluvia

tehtäviä kolmannelle sektorille. Vaikka järjestöt ovat osittain vastanneet toiveeseen, niin on vastuutonta olettaa järjestöjen hoitavan alimitoitettujen budjettien ongelman (Niemelä & Dufva, 35). Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten toiminnassa julkista palvelutuotantoa edustaa parhaiten Iiris Pro ja Pengertuvan toiminta. Myös molemmissa näissä näkyy selvästi kaupungin paine säästää kuluissa.

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen toimintaan mukaan tulemista pitää helppona vain viidennes suomalaisista. Kuitenkin halukkuutta tulla mukaan toimintaan on paljon. (Peltosalmi & Hakkarainen & Särkelä & Eronen, 137.) Suomessa arvioidaan olevan 80 000 näkövammaista ihmistä. Iäkkäitä heistä on noin 70 000, työikäisiä noin 10 000 ja 1 000- 1 500 alaikäistä. (Rintala & Huovinen & Niemelä, 133) Kun Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisissa on jäseniä 2230, niin suuri osa Uudenmaan näkövammaisista ei ole nähnyt tarpeelliseksi liittyä jäseneksi yhdistykseen. Laskennallisesti HUNilla on potentiaalia kasvattaa jäsenmääräänsä lähes kymmenkertaiseksi. HUNin pitää tehdä asiat siten, että ainakaan uusille näkövammaisille ei saa olla vaikeutta tulla mukaan jäseneksi ja lähteä aktiivisesti mukaan toimintaan. Ryhmien vetäjien pitää pystyä ottamaan huomioon kaikki uudet ja vanhat ryhmäläiset. Myös uusien vapaaehtoisten tulee tuntea itsensä tarpeelliseksi ja osaksi yhteistä porukkaa.

Aaro Harju on löytänyt kymmenen haastetta järjestöjen tulevaisuudessa. Osa näistä on selviä haasteita myös Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisille, mutta osa niistä ei kosketa yhdistystä. Ensimmäinen haaste on aktiivijäsenten vanheneminen ja vaikeus saada mukaan nuoria toimijoita. Vammaisyhdistyksenä HUNin keski-ikä on luonnollisestikin korkea. Silti tämä ongelma koskettaa jo yhdistystä lähinnä vaikeutena saada nuorempia ryhmien vetäjiä poisjäävien vanhojen tilalle. Toinen haaste on järjestöosaamisen heikkeneminen. Ihmiset tulevat mukaan yhdistystoimintaan nopeammin ja ilman järjestötuntemusta. HUN on järjestönä kohtalaisen iso, joten tämä ongelma ei tule olemaan meillä haasteena. Kuitenkin kuudella paikallisyhdistyksellä on haasteita löytää uusia aktiiveja, jolloin löydettyjen ihmisten järjestöosaaminen ei välttämättä ole kovinkaan korkea. Vapaaehtoistyön väheneminen on kolmantena haasteena. Tästä ei ole vielä merkkejä HUNissa. Kuitenkin vapaaehtoisista tulee huolehtia edelleen hyvin. Neljäs yleinen haaste on oikeastaan HUNille mahdollisuus. Ihmiset keskittyvät etelään ja kaupunkeihin. Koska yhdistyksen toimialue on muuttovoiton ydinaluetta, niin toiminnan edellytysten tulisi parantua. Viides haaste on järjes-

töjen johtaminen. Järjestöt ovat vaativia johdettavia niiden herättämien tunteiden ja monimuotoisuuden vuoksi. Varsinaisesti järjestöjohtamisen koulutusta on hyvin vähän. Luonnollisesti tässä haasteessa ei ole mitään uutta vaan johtaminen on ollut haastavaa kautta aikojen. Kuudennen haasteen mukaan, järjestötoimintaa tulee suunnitella, arvioida ja laaduntaa nykyään siinä kuin yritys- tai kunnan toimintaakin. Sinne päin tekeminen ei ole enää mahdollista. Ympäröivä yhteiskunta muuttuu niin nopeasti, että järjestöjen toiminnan tulee olla laadukasta. Tätä osa-aluetta pystyy varmaan jokainen järjestö parantamaan, kuten ehdottomasti myös HUN. Verkostoitumisen lisääminen on seitsemäs haaste. HUN on verkostoitunut todella hyvin näkövammaiskentän muiden järjestöjen kanssa, mutta muu verkostoituminen vaatisi ehdottomasti lisää huomiota. Kahdeksas haaste on hyödyntää moderni teknologia. Vammaisjärjestönä tilanne on kaksijakoinen. Toisaalta apuvälineiden kehittyminen lisää rajustikin näkövammaisten toimintamahdollisuuksia. Kuitenkin ikäihmisille uuden teknologian käyttöönotto on erityisen haastavaa. Näin joudumme tasapainottelemaan tämän asian kanssa. Yhdeksänneksi ihmiset eivät ole enää yhtä sitoutuneita järjestöihin, vaan jäsenyys on enemmän tilannekohtaista. Koska HUNilla ei ole jäsenmaksua, niin jäsenkato ei ole ongelma. Lähinnä tämä tuo mukanaan passiivisten jäsenten suuremman osuuden jäsenistöstä. Viimeiseksi haasteeksi kerrotaan yritysten tulemisen järjestöjen perinteiselle osaamisalueelle, kuten kulttuuritoimintaan ja liikuntaan. Varsinaisessa jäsenoiminnassa ei ongelmia ole vielä havaittu HUNissa (Harju 2004 12-17).

3 YLEISTÄ TUTKIMUKSESTA

Syyskokous määräsi tekemään HUNin jäsenkyselyn uudestaan. Sen jälkeen oli selvää, että nyt kysely täytyy tehdä huolella ja tasapuolisesti. Otannan tulee kestää tarkkakin tarkastelu, kyselyn vastaajia tulee olla riittävästi ja kysymyksiin on paneuduttava etukäteen.

Kysymykseen, kuinka saada riittävästi vastaajia ja vielä oikeassa suhteessa, löydettiin vain yksi vastaus. Jäsenkysely tulee tehdä puhelinhaastatteluina. Kohderyhmänä näkövammaiset ovat varsin haastavia. Jäsenkysely oltaisiin voitu tehdä äänilehden

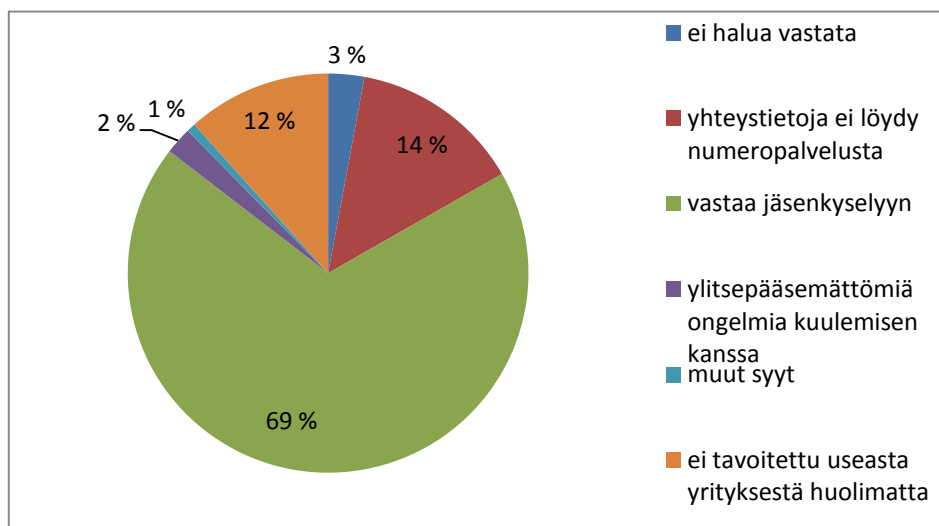
oheen, lähettää mustavalkoisena tekstinä tai pisteillä jäsenille. Emme todennäköisesti kuitenkaan olisi saaneet riittävästi vastaajia jäsenkyselyyn. Henkilökohtaiset puhelinhaastattelut ovat varsin aikaa vievää toimintaa, valitettavasti se vain oli ainoa tapa tehdä jäsenkysely hyvin.

3.1 Otanta

Jotta tämän tutkimuksen tulokset voidaan yleistää kattamaan koko yhdistystä niin olemme käyttäneet systemaattista ositettua otantaa. Koimme tarpeelliseksi varmistaa otannan tasapainoisuus sekä asuinpaikan että iän mukaan. Näin kaikki jäsenet ovat jaettu ensin maantieteellisiin ryhmiin, eli Helsinki omanaan, Vantaa ja Espoo yhdessä ja kaikki loput yhdessä. Nämä ryhmät ovat vielä jaettu seuraaviin ikäryhmiin: 15-40 –vuotiaat, 41-70 –vuotiaat ja 71+ vuotiaat. Otannan ikäryhmät ovat eri kuin millä tarkastelemme tutkimuksen tuloksia ikäryhmittäin. Syynä ikärajojen muutokseen on nuorimman ikäryhmän N luvun kasvattaminen. Ilman muutosta ei nuorimmasta ikäryhmästä olisi saatu luotettavaa tietoa. Jokaisesta saadusta ryhmästä on valittu otokseen joka kahdeksas jäsen. Toimin itse aktiivisesti Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten hallituksessa ja liikuntatoiminnassa. Siksi estääkseni mahdolliset epäluulot otannan oikeellisuutta kohtaan pyysin jäsensihteeri Maarit Salonrantaa tekemään otannan annettujen ohjeiden mukaisesti (Metsämuuronen 39 ja Heikkinen 38).

Otanta oli yhteensä 275 jäsentä. Kaikille Uudenmaan alueella asuville jäsenille yritettiin soittaa useita kertoja. Otannassa oli muutama jäsen, jotka asuvat muualla, esimerkiksi Savonlinnassa ja Kuopiossa. Kysymysten toimintakeskeisyyden vuoksi heidät rajattiin ulos kyselystä. Jäsenkyselyyn vastasi yhteensä 189 jäsentä eli 69 prosenttia otannasta. 38 jäseneltä, eli 14 prosenttia otannasta, yhdistyksellä oli väärät yhteystiedot, eikä heidän tietojaan ollut saatavilla numeroiden hakupalvelu Numero-telessä. Seuraavaksi suurin ryhmä oli ihmiset, joita emme tavoittaneet useista yrityksistä huolimatta. Heitä oli yhteensä 32 jäsentä, mikä on 12 prosenttia otannasta. Vain 8 jäsentä, eli 3 % kyselyn otannasta, ilmoitti ettei halua vastata HUNin jäsenkyselyyn. Lähes yhtä monen kanssa oli kuulon kanssa niin suuria ongelmia, ettei haastattelua pystytty suorittamaan. Heitä oli yhteensä 6 jäsentä, eli 2 prosenttia otannasta. Lisäksi kahden jäsenen kanssa oli muita ongelmia haastattelun suorittamiseen. Vastaajien

määrä, eli 189, on lähes yhdeksän prosenttia Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenistä. Lisäksi otanta pysyi pätevänä sekä ikäryhmien että asuinpaikan mukaan tarkasteltuna. Näin tutkimuksen tulokset ovat yleistettävissä myös koko jäsenistöön.

Kuvio 1: Kuvassa näkyy otannassa olleiden jakauma.

3.2 Kyselylomake

Jäsenkysely tehdään puhelinhaastatteluina jäsenille. Kysymyksiä kyselylomakkeessa on yhteensä 22. Jäsenrekisteristä saamme perusmuuttujista sukupuolen ja iän. Kysymyksistä kolme ensimmäistä on perustietojen kysymistä. Nämä ovat asuinalue, näkökyky ja elintilanne. Näiden perusmuuttujien kautta pääsemme tutkimaan kyselyn tuloksia jaettuna pienempiin kohderyhmiin. Näkötilanteessa ratkaisevaa oli jäsenen oma kokemus omasta näkötilanteestaan. Vastajat siis itse määrittelevät rajan, milloin heikkonäköisestä tulee sokea. Jäsenistöistä suurin osa kertoi olevansa eläkeläisiä. Muut elintilanne kysymyksen kohderyhmät jäivät niin pieniksi ettei ollut mahdollista tarkastella jäsenkyselyn tuloksia tämän perusmuuttujan kanssa. Käyntitiheyden osalta kaikissa ryhmissä on riittävästi vastaajia luotettavaan yleistykseen. Koska tärkeyden osalta vastauksista on poistettu ”en osaa sanoa”-vastaukset, niin luvuissa on hieman isompi virhemarginaali. Varsinkin nuorissa, sokeissa ja muualla Uudellamaal-la asuvien tuloksissa tämä asia pitää huomioida.

Seuraavat 17 kysymystä ovat monivalintakysymyksiä, joilla halutaan tietää Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten eri toimintojen käyttöä ja niiden tärkeyttä. Tasapuolisuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi kysymysten rakenne on aina sama. Tärkeiden kysymyksissä on sanat yleisesti ottaen. Kyselylomaketta testattaessa oli kysymys asetettu henkilökohtaiselle tasolle, mutta kuitenkin testivastaajat vastasivat tärkeydestä yleisesti ottaen. Näin kysymys käännettiin suoraan yleistasolle, jotta kaikki vastaajat vastaisivat samaan kysymykseen.

Koska kysymyksiä ei voinut lisätä liikaa, jouduimme jättämään muutamia HUNin toiminnat kysymättä. Linjana oli kysyä asioista, jotka koskettavat suoraan jäseniä. Näin heillä on mahdollisuus olla omakohtainen kokemus kysytystä aiheesta. Tämä rajasi kysymysten ulkopuolelle esimerkiksi liris Pron ja toimiston. Rahallisesti molemmat ovat hyvin merkittäviä toimintoja yhdistyksessä.

Viimeiset kaksi kysymystä ovat avoimia kysymyksiä. Nämä kysymykset suuntaavat katseen tulevaisuuteen ja niiden avulla toivotaan löydettävän hyviä kehitysideoita. Kysymyksissä halutaan tietää syitä, miksi jäsenet eivät ole mukana HUNin toiminnassa. Toisaalta taas toivotaan hyviä ideoita siihen, mihin yhdistyksen kannattaa panostaa toiminnassaan jäsenten mielestä. (ks. liite 1.)

3.3 Tutkimuksen pätevyys

Jotta tutkimus on pätevä, niin sen tulee olla sekä validi että reliaabeli. Validilla tarkoitetaan sitä, että tutkitaan oikeaa asiaa. Reliaabelilla taas sitä, että tutkimus on tehty oikein. Tällöin tutkimus on mahdollista toistaa ja saada samat tulokset. (Metsämurtonen 50)

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsentutkimuksessa oli tarkoitus selvittää jäsenten aktiivisuutta ja heidän eri toimintojen arvostusta. Lisäksi toivottiin kehittämissuhteita. Kysymyslomake huomioi tärkeimmät yhdistyksen osa-alueet. Lisäksi jokaisesta osa-alueesta oli kysymys sekä arvostuksesta että aktiivisuudesta. Puhe-

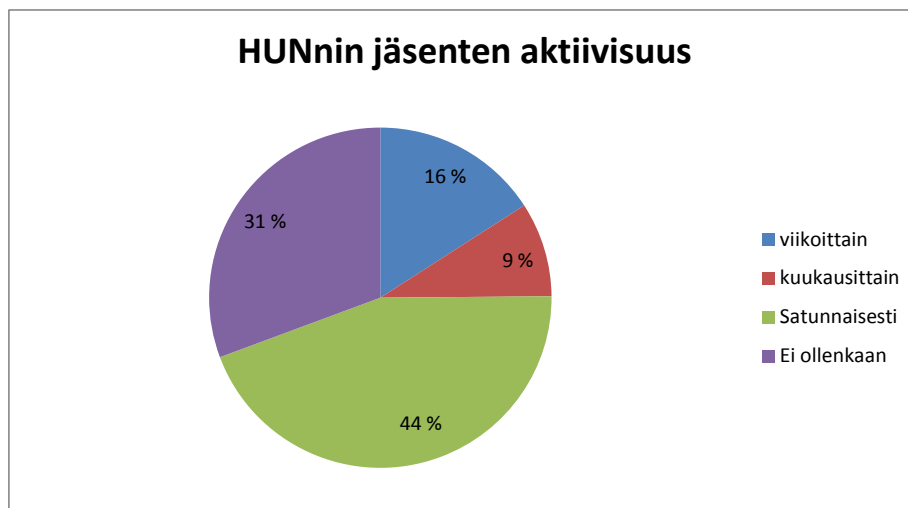
linhaastatteluihissa oli mahdollista täsmöntää kysymystä, esimerkiksi mitä tarkoitetaan HUNin edunvalvonnalla. Täsmennykset tapahtuivat kuitenkin vain haastatellun sitä pyytäessä. Varsinkin aktiivisuuden osalta tutkimus on validi. Arvostuksen osalta mittari ei ollut paras mahdollinen, joka vähensi selvästi vastausten hajontaa. Silti pidän myös arvostuksen osalta tutkimusta validina.

Tutkimuksen otos oli riittävän suuri saadaksemme reliaabelin tutkimuksen. Lähes yhdeksän prosenttia jäsenistä vastasi kyselyyn ja lisäksi vastaajia oli oikeassa suhteessa sekä ikään että asuinpaikkaan nähden. Vastaava tutkimus tulisi saamaan käytännössä samat tulokset, joten tutkimus on reliaabeli.

4 YLEISTULOKSET

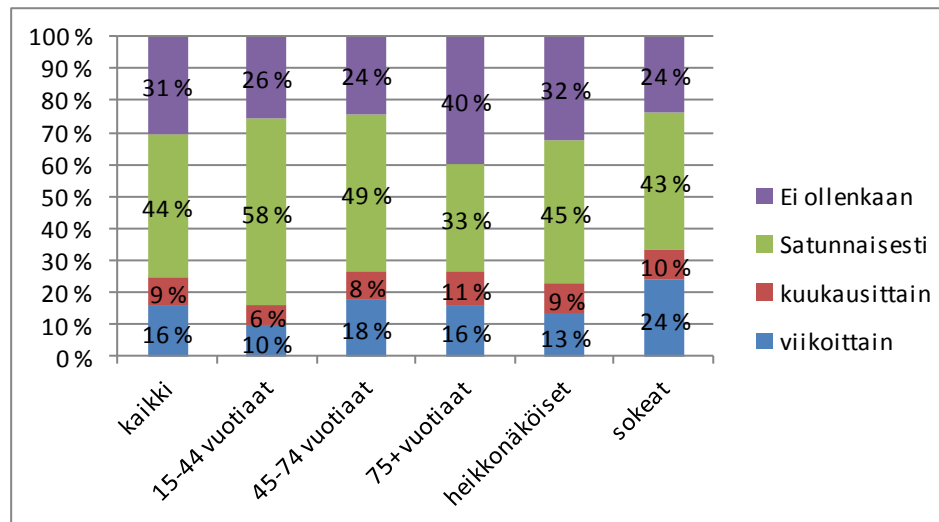
Jäsenkyselystä pystyy selvittämään yleisesti jäsenten aktiivisuuden Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisissa. Jos jäsen on ollut missä tahansa yhdistyksen toiminnassa viikoittain, niin hän sai yleisaktiivisuudessa myös aktiivisuuden viikoittain. Jos jäsen ei ole ollut missään toiminnassa mukana viikoittain, mutta vähintään yhdessä kuukausittain, niin hän on merkitty yleisaktiivisuudessa kuukausittain ryhmään. Satunnaisesti päätyvät ihmiset, joilla ei ole viikoittain tai kuukausittain mukana oloa yhdistyksen toiminnassa, mutta ovat kuitenkin mukana satunnaisesti. Loput vastaajat ovat "ei ollenkaan ryhmässä".

Jäsenistä 25 % voidaan luokitella aktiivisiksi, kun he ovat mukana toiminnassa vähintään kuukausittain. Satunnaisesti toiminnassa on mukana 44 % jäsenistöstä. Loput 31 % ovat täysin passiivisia jäseniä, jotka eivät ole mukana yhdistyksen toiminnassa mitenkään. Luvut ovat varsin kunnioitettavia. Koska täytyy muistaa, ettei HUNilla ole vuosittaista jäsenmaksua. Täten toiminnasta poisjättäytyvillä jäsenillä ei ole syytä erota HUNista. Noin 550 henkeä on siis aktiivisesti mukana yhdistyksen toiminnassa ja 980 satunnaisesti. Yhteensä Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten toiminta saa liikkeelle siis yli 1500 jäsentä.

Kuvio 2: HUNin jäsenten aktiivisuus missä tahansa yhdistyksen toiminnassa.

Kuvassa kolme on mielenkiintoista miten aktiivisuus jakaantuu eri kohderyhmien välille. Ikäryhmistä nuorimpien voidaan yleistää olevan satunnaiskävijöitä. Heistä 58 % on mukana yhdistyksen toiminnassa satunnaisesti. Tästä voidaan päätellä, että he eivät halua sitoutua toimintaan mutta ottavat osaa laadukkaisiin, yksittäisiin tapahtumiin. Keskimmäisen ikäryhmän aktiivisuusprofiili on hyvin samantyyppinen kuin koko yhdistyksen aktiivisuusprofiili. He ovat ehkä kokonaisuudessaan hieman yleistä aktiivisempia. Vanhimmassa kohderyhmässä ovat 75-vuotiaat ja sitä vanhemmat jäsenet. Heistä 27 % on aktiivisia jäseniä, mikä on ilahduttavaa. Todennäköisesti huonontuneen terveyden vuoksi täysin passiivisten osuus vanhimmassa ikäryhmässä on selvästi korostunut, heitä on 40 %. Verrattaessa sokeiden ja heikkonäköisten aktiivisuutta, niin itsensä sokeaksi luokittelevat ovat selkeästi aktiivisempia yhdistyksen toiminnassa. Tämä on helppoa ymmärtää saavutettavuuden näkökulmasta. Heikkonäköiset pystyvät helpommin integroitumaan tavallisiin harrastusryhmiin. Täysin sokeiden erityistarpeet ovat selkeästi suuremmat kuin heikkonäköisten, joten yhdistyksen toiminta on heille erityisen tärkeää. Alueellisesti aktiivisia jäseniä on kaikkialla yhtä paljon. Ainoa ero alueittain on muualla Uudellamaalla asuvien noin kymmenen prosenttiyksikköä suurempi osuus täysin passiivisissa jäsenissä. Tämäkin vaikuttaa luonnolliselta pidempien ja hankalampien matkojen vuoksi.

Kuvio 3: Eri kohderyhmien aktiivisuus HUNin toiminnoissa.

4.1 Osallistumattomuuden syyt

Nykyisin ihmisten ajasta ja mielenkiinnosta kilpailevat kasvava median tarjonta, työn vaatimusten kasvaminen ja kaupalliset yritykset. Lisäksi yhdistysten rakenteet ja hallinto ei välttämättä tue uudenlaista osallisuutta. (Peltosalmi & Hakkarainen & Särkelä & Eronen, 19.) Siksi on mielenkiintoista tutkia Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenten syitä osallistumattomuuteen. Jäsenkyselyssä oli kaksi avointa kysymystä. Näistä ensimmäinen oli seuraava. Jos et osallistu HUNin toimintaan, niin mikä on siihen syynä? Jäsenkysely tehtiin puhelinhaastatteluina, mikä ohjasi vastaajia vastaamaan jokaiseen kysymykseen. Vaikka ensimmäisessä avoimessa kysymyksessä on ehto osallistumattomuudesta, niin moni hyvinkin aktiivinen jäsen vastasi siihen, miksi ei osallistu muihin HUNin toimintoihin. Tämä ei kuitenkaan muuta kokonaiskuvaa osallistumattomuuden syistä. Yhteensä tähän kysymykseen saatiin 155 vastausta (ks. liite 2). Muutama jäsen kertoi useita syitä osallistumattomuudelle. Osallistumattomuuden syyt voi jakaa muutamaan selkeästi erottuvaan ryhmään. Kuvassa neljä on syyt lajiteltu ryhmiin.

määrä kpl	Osallistumattomuuden syy
30	liian hankalat matkat
27	ajan puute
26	heikko terveys
22	kiinnostuksen puute yhdistyksen toimintaan
22	muut syyt
18	tiedon puute
8	toiminnan sopimattomuus itselle
2	riitaisuus HUNnissa

Kuvio 4: Jäsenten eri syyt toimintaan osallistumattomuuteen.

Suurimpana yksittäisenä syynä on liian hankalat matkat. Tämä ei koskenut ainoastaan Uudenmaan reunoilla asuvia, vaan lähes tasaisesti kaikkialla asuvia. Näkövammaisilla on subjektiivinen oikeus vähintään 18 yhdensuuntaiseen vapaa-ajan matkaan kuukaudessa. Matkoja voi käyttää omassa kaupungissa sekä viereisissä kaupungeissa. (vammaispalvelulaki 1 luku 4-6 pykälät.) Näin osalla jäsenistä ei ole mahdollista tulla kuljetuksella HUNin toimintoihin. Lisäksi kun matkoista vähentää pakolliset asiointimatkat, niin ne eivät kuitenkaan riitä aktiiviseen harrastustoimintaan. Suurelle osalle jäsenistä on hyvin vaikeaa kulkea yksin julkisella liikenteellä.

Vammaisten julkisessa liikenteessä liikkumisen ongelma on huomioitu Suomen Vammaispoliittisessa ohjelmassa vuodelta 2010. Ohjelma esitti yhdenvertaisuuden parantamista vähentämällä esteitä julkisessa liikenteessä ja varmistamalla vaikeavammaisten henkilöiden kuljetuspalveluiden saatavuus. Konkreettisia toimia olisi liikennevälineiden ja asemien esteettömyyden parantaminen, tiedon saannin helpottaminen ja epävarmuuden poistaminen. (Vampo, 47 & 69.)

Mitä yhdistys voi tehdä asiantilan parantamiseksi? HUN voi yrittää vaikuttaa julkisen liikenteen esteettömyyteen, josta esimerkkinä on yritys saada pysäkkikuulutukset linja-autoihin. Myös kuljetuspalveluiden määrän ja laadun parantamiseen voidaan yrittää vaikuttaa. Kuitenkin kaupunkien huonon taloustilanteen vuoksi parannukset tuskin toteutuvat. Realistisempi mahdollisuus on levittää HUNin toimintaa laajemmin lirkien ja Pengertuvan ulkopuolelle. Luonnollisesti tämä ei auta kaikkia jäseniä, mutta tuo jäsenoimintaa useamman jäsenen kodin lähelle.

Toiseksi yleisimpänä syynä osallistumattomuuteen oli ajan puute. Tyypillisesti ihmiset jakaantuvat aktiivisiin ihmisiin ja passiivisiin ihmisiin. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenet eivät ole tästä poikkeus. Kun näillä aktiivisilla jäsenillä ei ole paljon aikaa, niin helpoin tapa saada heidät mukaan on laadukkaat yksittäiset tapahtumat.

Huono terveyden tila oli yksi suurista passiivisuuden syistä. HUN on vammaisjärjestö ja osalla jäsenistä on myös muita vammoja kuin näkövamma. Keskimäärin 21 prosentilla kaikista näkövammaisista on näkövamman lisäksi jokin muu pitkäaikaissairaus. (Rintala & Huovinen & Niemelä 133) HUNin jäsenten keski-ikä on 65 vuotta ja mediaani-ikä vielä sitäkin korkeampi (HUN toimintakertomus 2012). Tällöin on luonnollista, että osalla jäsenistä huono terveydentila on esteenä aktiiviselle osallistumiselle. Ainoa asia, mitä HUN pystyy asian suhteen tekemään, on varmistaa, että toiminta on varmasti kaikille fyysisesti saavutettavassa paikassa. Esimerkiksi pyörätuolilla on mahdollista liikkua liriksessä.

Kiinnostuksen puute ja toiminnan sopimattomuus nousivat molemmat esille syistä osallistumattomuuteen. Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäseniä yhdistävät näköongelmat ja asuinpaikka. Lisäksi kun yhdistyksellä ei ole vuosittaista jäsenmaksua, niin hyvin harva eroaa yhdistyksestä. Tällöin vaikka toiminta on monipuolista ja runsasta, niin silti se ei tavoita kaikkien mielenkiintoja. Toiminnan edelleen monipuolistaminen saattaisi tuoda mukaan yhdistyksen toimintaan joitain ihmisiä tästä ryhmästä. Yksi osaryhmä, joita toiminta ei kiinnosta, ovat lievästi heikkonäköiset. He ovat integroituneet ja pärjäävät hyvin yhteiskunnan toiminnassa. Lisäksi he eivät halua samaistua vammaisiin ihmisiin. Ainoa tapa saada heidät mukaan on pienentää vammaisyhdistyksen leimaa HUNissa. Tämä vaatisi perusteellista arvokeskustelua yhdistyksen luottamushallinnossa.

18 vastaajaa kertoi osallistumattomuuden syyksi tietämättömyyden HUNin toiminnasta. Lisäksi kymmenen jäsentä halusi parantaa tiedotustoimintaa kysyttäessä yhdistykselle kehittämisideoita. Tämä osa-alue osallistumattomuudesta on helpointa korjata. Varmasti Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset käyttävät riittävästi resursseja tiedotustoimintaan. Yhdistyksellä on palkkalistoilla tiedottaja ja omat äänilehdet Ääniset ja Helka ilmestyvät säännöllisesti (HUN kotisivut). Yhdistys tiedottaa toiminnas-

taan pääsääntöisesti äänilehdissä Helkassa ja Äänisissä, Näkövammaisten Keskusliiton ylläpitämällä Uusimaa-sähköpostialueella, omilla kotisivuillaan ja kaksi kertaa vuodessa ilmestyvässä HUN -tiedotteessa. Periaatteessa tietoa siis jaetaan oikeaoppisesti usean eri median kautta. Näiden tiedotuskanavien suurin ongelma on se, että ne eivät tavoita lähellekään kaikkia jäseniä ja osa saa samat tiedot useaan kertaan. Ainoastaan HUN -tiedote menee kaikille jäsenille kahdesti vuodessa. Äänilehdistä Äänisten levikki on 582 ja Helgan 214. Uusimaa sähköpostialueella on 334 lukijaa, joista kaikki eivät ole HUNin jäseniä. Tarvitsemme siis uusia väyliä saada tietoa jäsenille. Yhtenä vaihtoehtona on keskusteltu aktiivisista Facebook-sivuista.

Osassa muut syyt oli hyvin erilaisia syitä osallistumattomuuteen. Esimerkiksi saamattomuus, perhe tai syyn puute olivat mainittu.

4.2 Kehitysideat

Jäsenkyselyn toinen avoin kysymys oli seuraava, mitä haluaisit, että tehtäisiin tai miten kehittäisit HUNia? Tämä toinen avoin kysymys oli huomattavasti vaikeampi kuin ensimmäinen. Jäsenkyselyssä saatiin vastauksia tähän kysymykseen yhteensä 76 kappaletta (ks. liite 2). Vaikka kysymys johdatteli kertomaan jotain konkreettista toimintaa tai ideaa, niin yleisin vastaus oli tyytyväisyys yhdistyksen nykytilaan. Tyytyväisyyden ilmaisi 16 vastaajaa. Muuten toiveita ja kehitysideoita tuli laidasta laitaan, eikä mikään noussut ylitse muiden. Vuoden 2011 kansalaisbarometrin mukaan kansalaiset toivovat sosiaali- ja terveysjärjestöiltä parempaa tiedottamista ja näkyvyyttä. Lisäksi he näkevät yhdistyksillä olevan uusiutumisen tarpeen. Myös kynnystä tulla mukaan toimintaan tulee madaltaa. (Seretin & Eronen & Peltosalmi, 16.) Osa näistä asioista on samoja, mutta hieman eri tavalla ilmaistuja kuin jäsenkyselystä saadut tulokset. Esimerkiksi osallisuuden kynnyksen madaltaminen ja vaikeus päästä paikalle ovat linjassa keskenään.

Toiveet ja kehitysideat voidaan jakaa selkeästi kahteen luokkaan. Ensimmäisessä ovat sellaiset toiveet, joihin Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset panostavat paljon jo tällä hetkellä. Toiseen ryhmään kuuluvat ideat, joissa HUN ei ole syystä tai toi-

sesta tällä hetkellä aktiivinen. Kuvassa 5 on jaoteltu jäsenkyselyssä saadut kehitys-ideat ryhmiin.

Määrä kpl	Kehittämisideat
16	tyytyväinen nykytilaan
12	muut kehittämisideat
10	tiedotuksen kehittäminen
6	edunvalvontaan panoksia
6	nuorten toiminnan lisääminen
6	toiminnan hajauttamista
5	harrastustoiminnan kehittäminen
5	yksittäistapahtumien kehittäminen
5	etujen ja apuvälineiden esittelyä
3	fyysinen saavutettavuus
2	liikunnan kehittäminen

Kuvio 5: Jäsenten esilletuomia kehitysideoita yhdistykselle.

Nykyisen toiminnan keskiössä ovat jo nyt toiveista tiedotus, edunvalvonta, harrastustoiminta, yksittäistapahtumat, etujen ja apuvälineiden esittely ja liikuntatoiminta. Luonnollisesti tämä ei tarkoita, että niitä ei voisi edelleen kehittää, vaan että niihin panostetaan jo nyt paljon aikaa ja rahaa.

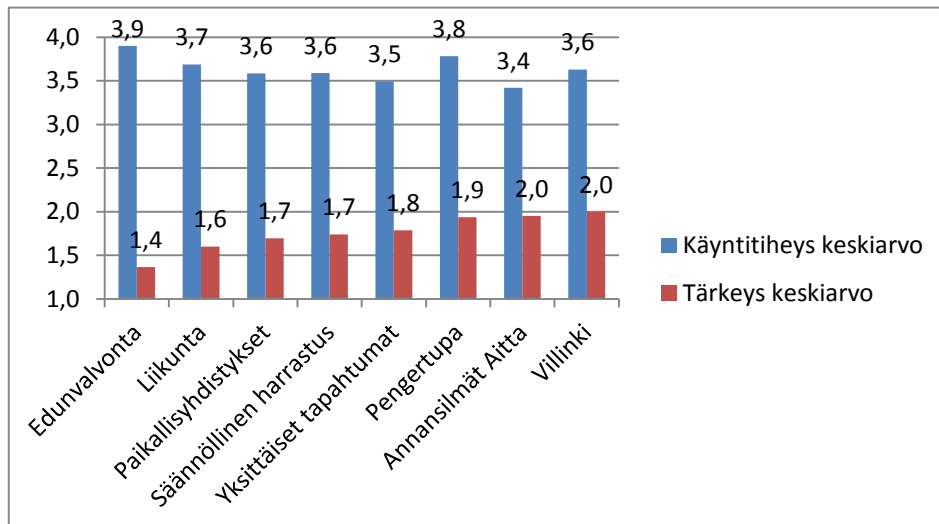
Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisissa vähemmälle huomiolle on jäänyt nuorisotoiminta, toiminnan hajauttaminen ja fyysisen saavutettavuuden varmistaminen. Nuorisotoimintaa on yritetty aloittaa aina säännöllisin väliajoin, mutta aina heikolla menestyksellä. Syitä epäonnistumisiin ovat ainakin seuraavat syyt: näkövammaisia nuoria on vähän, he ovat kohtalaisen hyvin integroituneet yhteiskuntaan ja heillä on hyvin erilaisia kiinnostuksen kohteita. Kuitenkin jäsenkyselyn perusteella voi nähdä tarpeen taas kokeilla aktivoitua nuorisotoiminnassa. Uudenmaan näkövammaistoiminnan hajauttamisesta ovat vastanneet itsenäiset paikallisyhdistykset. HUN toimii pääasiassa liriksessä ja Pengertuvalla. Kuitenkin alueyhdistyksen resurssit ovat selkeästi suuremmat kuin yksittäisten paikallisyhdistysten. Näin uutta toimintaa voisi järjestää yhdessä alue- ja paikallisyhdistyksen nimissä muualla kuin Helsingissä. Fyysinen saavutettavuus kaikille on hyvä liriksessä. HUNin toimiessa muualla emme ole kiinnittäneet huomiota riittävästi muiden vammaisryhmien kuin näkövammaisten erityistarpeisiin.

5 ERI TOIMINNOT JÄSENKYSELYSSÄ

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten toiminnoista kysyttiin yhteensä kahdeksasta eri osa-alueesta. Kaikkien kysymysten rakenne ja vastausvaihtoehdot olivat yhteneväiset. Tämä asia mahdollistaa yhdistyksen toimintojen toisiinsa vertaamisen. Tärkeydessä vaihtoehdot olivat hyvin tärkeä (1), melko tärkeä (2), melko tarpeeton (3), täysin tarpeeton (4) ja en osaa sanoa (5). Laskettaessa tuloksia ei tärkeyden osalta huomioitu en osaa sanoa vastauksia. Kysyttäessä käyntitiheyttä vaihtoehdot olivat seuraavat viikoittain (1), kuukausittain (2), satunnaisesti (3) ja en ollenkaan (4). Numeraalinen asteikko on siis yhdestä neljään. Mitä pienempi luku sitä tärkeämpi asia on tai sitä aktiivisempia jäsenet ovat.

Vaikka kysymyspatteria testattiin sekä aktiivisilla jäsenillä että muutamalla passiivisella jäsenellä, niin siihen jäi rakenteellinen ongelma. Hyvin harva jäsen kertoo minkään asian olevan yleisesti ottaen tarpeeton. Tämä johti vastausten keskittymiseen vastauksiin melko tärkeä ja todella tärkeä. Luonnollisesti on todella hyvä, että jäsenet pitävät kaikkea toimintaa tärkeänä. Se kuitenkin pienensi eri ryhmien ja toimintojen tärkeyden eroja.

Kuviossa kuusi näkyy keskiarvot HUNin toimintojen käyntitiheydestä ja tärkeydestä. Suurimpien ja pienimpien keskiarvojen väli on merkittävä. Kuitenkin kaikki luvut ovat kohtalaisen lähellä toisiaan. Kaikkien toimintojen keskiarvot ovat todella tärkeän ja melko tärkeän sekä satunnaisen kävijän ja täysin passiivisen jäsenen välissä. Keskiarvojen perusteella ei pysty tekemään suuria johtopäätöksiä HUNin toiminnoista. Edunvalvonnan luvut ovat mielenkiintoiset. Edunvalvonta on jäsenten mielestä kaikista tärkeintä, mutta siihen osallistutaan kaikkein vähiten. Asia ei ole yllättävä, vaan kertoo mielestäni jäsenkyselyn luotettavuudesta. Kun edunvalvonnan jättää pois tärkeyttä tarkasteltaessa, niin jäsenten oma tekeminen vaikuttaa tärkeämmältä kuin yhdistyksen muut toiminnat. Vaikka erot eivät ole suuret, niin ne ovat säännönmukaiset.

Kuvio 6: HUNin toimintojen jäsenkyselyn keskiarvot sekä käyntitiheydessä että tärkeydessä.

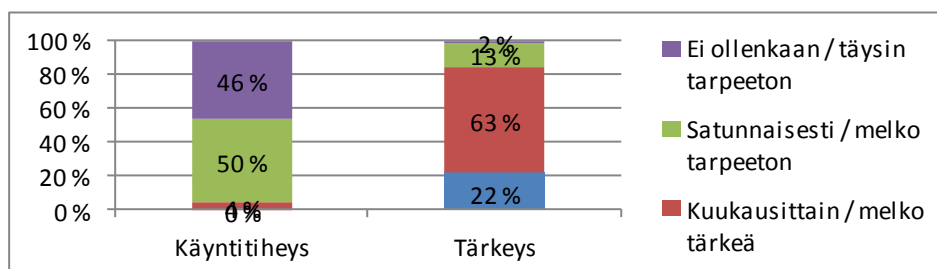
5.1 Annansilmät Aitta

Annansilmät Aitta on käsitöitä myyvä myymälä, joka sijaitsee Näkövammaisten monitoimitalo Iiriksen yhteydessä. Myymälän pääasiallisina tuotteina ovat suomalaisena käsityönä tehdyt rottinkikalusteet, rottinkikorit ja harjat. Myynti tapahtuu pääosin myymälän kautta, mutta Annansilmät Aitalla on olemassa myös verkkokauppa. Tuotemerkinä Annansilmät on käytössä monessa Näkövammaisten Keskusliiton toiminnassa. Näin myymälän nimen pitäisi olla kohtalaisen tunnettu. Annansilmät Aitan toiminta on osa Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten toimintaa.

Myymälän perimmäisenä tarkoituksena on työllistää näkövammaisia käsityöntekijöitä ja mahdollisesti tuottaa taloudellista ylijäämää yhdistyksen muuhun toimintaan. Vuonna 2011 näkövammaisten tekemiä tuotteita oli 71 % kokonaisyhteistyöstä ja näkövammaisia tavarantoimittajia oli yhteensä 48 henkilöä. (HUN toimintakertomus 2011.)

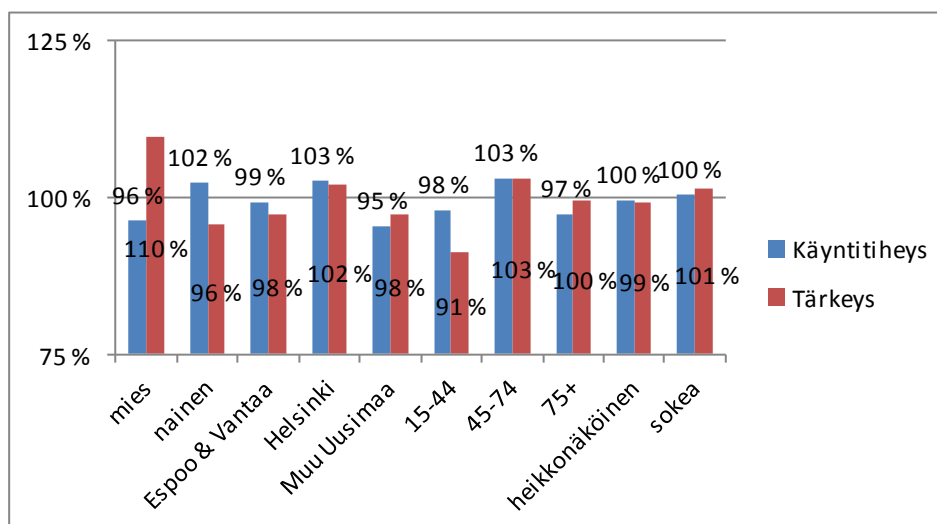
Kuviossa seitsemän näkyvää vastausten jakautuminen tärkeyden ja käyntitiheyden suhteen Annansilmät Aitassa. Käyntitiheyden keskiarvo on 3,4. Jäsenistä puolet käyvät satunnaisesti myymälässä. HUNin toiminnoista Aitassa on kaikkein vähiten täysin

passiivisia jäseniä. Tärkeyden keskiarvo oli tasan kaksi, eli melko tärkeä. Sitä mieltä oli myös 63 % kyselyn vastaajista.

Kuvio 7: Grafiikka kertoo Annansilmät Aitan käyntitiheyden ja tärkeyden jakautumisen jäsenkyselyssä.

Verrattaessa Annansilmät Aitan lukuja eri kohderyhmissä löytyy muutamia mielenkiintoisia havaintoja. Miehet pitävät Aittaa selvästi tärkeämpänä kuin naiset, mutta käyvät silti siellä vähemmän. Todistaako tämä vanhat stereotyyppiä sukupuolten kaupakäyttäjyydestä oikeaksi? Muuten Annansilmät Aitan kohderyhmissä korostuvat helsinkiläiset ja keski-ikäiset jäsenet. Samat kohderyhmät tulevat korostumaan positiivisesti myös useimmissa muissa HUNin toiminnoissa. Nuorten ja muualla Uudella maalla asuvien tunnusluvut ovat taas hieman keskiarvolukuja alempia. Tämä on yleistä myös muissa HUNin toiminnoissa.

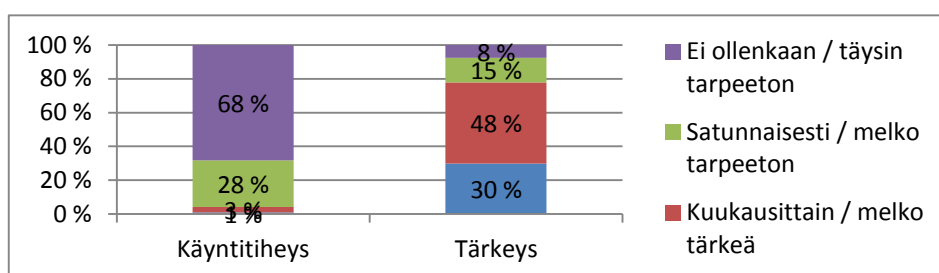
Kuvio 8: Eri kohderyhmien vastausten keskiarvon vertaaminen kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna Annansilmät Aitan kohdalta. Tärkeyden N on 120.

5.2 Lomakoti Villinki

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset omistavat Villingin saarella sijaitsevan kiinteistön, jota kutsutaan lomakoti Villingiksi. Saarelle pääsee ainoastaan veneellä. Yhdistyksen yhteysvene lähtee Jollaksen laiturista, jonne ei pääse helposti julkisilla kulkuvälineillä. Lomakoti Villinki tarjoaa majoitusta ja ravintolapalveluita sekä näkövammaisille asiakkaille että avoimille markkinoille. Jo usean vuoden aikana palveluiden tarjonnasta on vastannut itsenäinen yrittäjä.

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset järjestävät kesän aikana lomakodilla kaksi viikoittaista jäsensaaunaa, kolme leiriä, yhteisen juhannuksen ja useita yhden illan tapahtumia. Lisäksi jäsenet käyttävät lomakoti Villingin palveluita ilman erillisiä yhdistyksen järjestämiä teemoja.

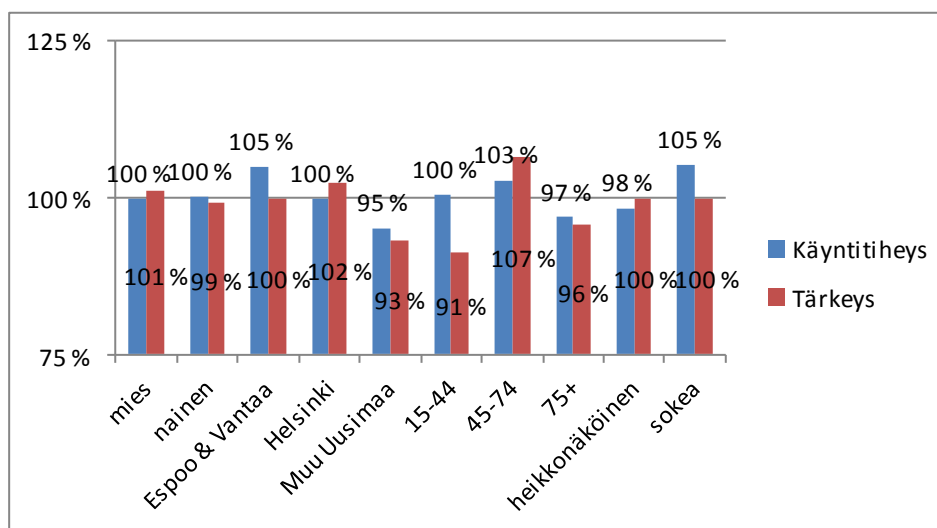
Kuviossa yhdeksän on huomioitavaa tärkeyden suhteellisen suuri hajonta verrattuna yhdistyksen muiden toimintojen vastaavaan. Suuresta hajonnasta johtuen keskiarvo on tasan kaksi, joka tarkoittaa melko tärkeää. Lomakoti Villinki on tuottanut suhteellisen suuria kuluja yhdistykselle, jonka vuoksi se on ollut keskustelun keskiössä pitkään. Tämä keskustelu taas on todennäköisesti syynä tarpeeton vastauksiin.

Kuvio 9: Grafiikka kertoo lomakoti Villingin käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Eri kohderyhmien keskiarvot ovat suhteellisen lähellä toisiaan. Ainoastaan muualla Uudellamaalla asuvat antavat heikommat arviot lomakodista, tämä selittynee vaikeuksilla päästä Villinkiin. Vaikka nuorin ikäryhmä käy yhtä usein kuin muutkin Villingis-

sä, niin he eivät kuitenkaan näe sitä niin tärkeänä kuin muut. Sama asia toistuu myös muissa HUNin toiminnoissa.

Kuvio 10: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verraten kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna lomakoti Villingin kohdalta. Tärkeiden N on 117.

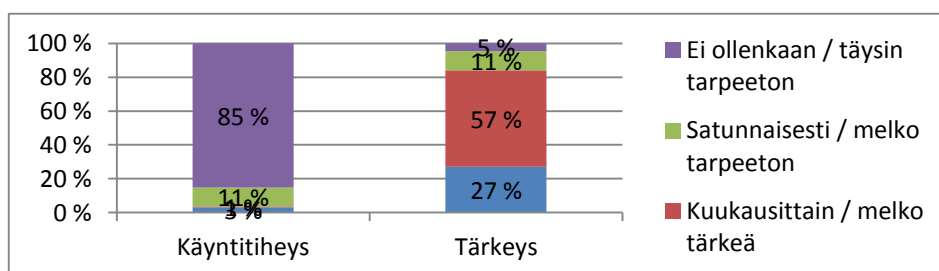
5.3 Pengertupa

Sokeain Ystävät ry hallinnoi Helsingin Sokeaintalo-Säätiötä ja sen kivitaloa Helsingin Kalliossa Pengerkatu yhdessätoista. Talossa on noin viisikymmentä näkövammaisille tarkoitettua vuokra-asuntoa. Pengertupa, jonka yhteydessä on Pengersaliksi kutsuttu ryhmätila, sijaitsee tämän kerrostalon kerhohuoneistossa. Kaikki kerhohuoneistossa tapahtuva toiminta ei ole Pengertuvan toimintaa, vaan myös muut yhdistykset käyttävät kyseistä tilaa varsinkin näkövammaisille suunnattuun toimintaan. Pengertuvan toiminta on suunnattu pääosin helsinkiläisille näkövammaisille ja näin suurin osa toiminnassa mukana olevista asuu lähellä Kalliota.

Pengertuvan toiminnassa on kaksi kärkeä. Ensimmäiseksi tarjotaan avustajapalveluita näkövammaisille ihmisille. Tarvittaessa näkövammaisen saa avustajan mukaansa lääkäriin, virastoon tai vastaaviin toimiin. Hänen kanssaan voidaan myös täyttää erilaisia lomakkeita. Toiseksi Pengertuvan toiminnalla on tarkoitus lisätä yhteisöllisyyttä

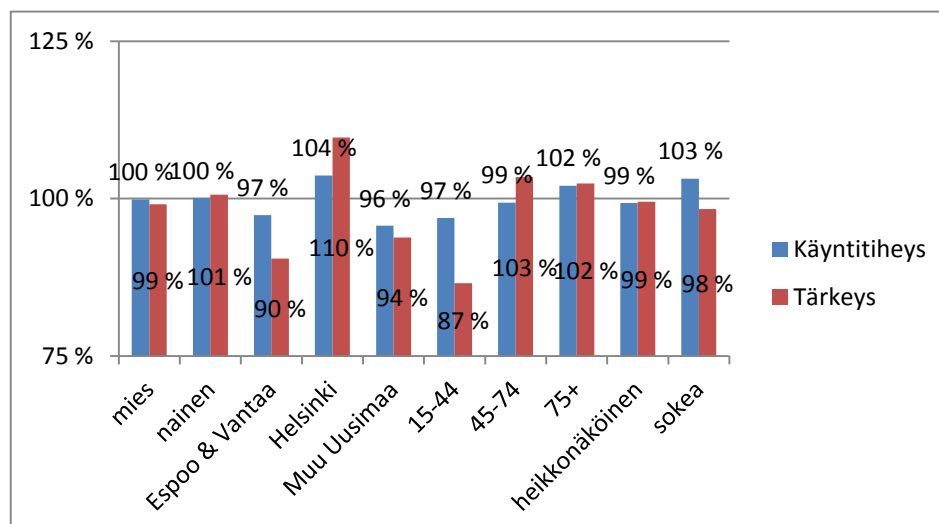
ja tietoutta vammaisia kiinnostavista asioista. Tämä tapahtuu kahdella viikoittaisella kerhoiltapäivällä ja säännöllisillä luennoilla ajankohtaisista asioista. (HUN toimintakertomus 2012.) Vuonna 2009 tuli vammaispoliittisen toimikunnan esitysten mukaisesti henkilökohtaisesta avustajasta subjektiivinen oikeus vaikeavammaisille ihmisille. (Vampo, 60 ja Vammaispalvelulaki 8 pykälä.) Tämä on lisännyt selvästi näkövammaisten henkilökohtaisten avustajien määrää. Koska Pengertuvan toiminta on osittain samaa kuin mitä henkilökohtaiset avustajatkin tekevät, niin se on näkynyt laskevasti Pengertuvan avustuskäyntien kokonaismäärässä.

Kuviossa 11 näkyy selkeästi, että Pengertuvan toiminnat ovat suunnattu pääosin helsinkiläisille. Käyntitiheyden keskiarvo on 3,8, joka on edunvalvonnan jälkeen toiseksi heikoin. Pääosin tämä johtuu satunnaisesti Pengertuvalla kävijöiden vähyydestä. Tärkeyden keskiarvo on 1,9, mikä on hieman parempi kuin melko tärkeä.

Kuvio 11: Grafiikka kertoo Pengertuvan käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Kuviossa 12 näkyy Pengertuvan käyttäjien ja arvostajien keskittyminen Helsinkiin ja iäkkäisiin ihmisiin. Tämä on luonnollista, koska heille tämä palvelu on pääosin suunnattukin. Muutaman kuurosokean tulokset tekevät sen, että tärkeydessä molemmat sokeat ja heikkonäköiset ovat alle 100%. Kuurosokeita vastaajia on kuitenkin niin vähän, ettei heidän tuloksiaan voi esittää grafiikassa.

Kuvio 12: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verrattuna kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna Pengertuvan kohdalta. Tärkeiden N on 107.

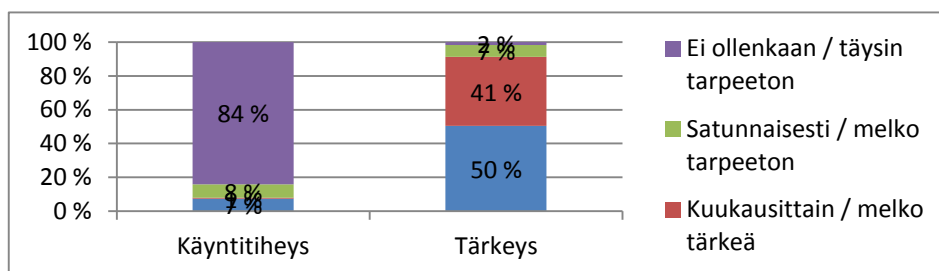
5.4 Liikuntatoiminta

Vammaisten ihmisten tulee voida harrastaa säännöllistä kuntoliikuntaa. Tämä voidaan toteuttaa integroimalla vammaiset tavallisiin liikuntaryhmiin tai erityisliikunnan avulla. Liikunnan avulla saatava yhteisöllisyys kuuluu kaikille ihmisryhmille. (Vampo, 100.) Erityisen tärkeäksi HUNin liikuntatoiminnan tekee näkövammaisten selkeästi huonompi peruskunto kuin vastaavilla näkeville ihmisillä. Tutkimuksessa 20 - 68 -vuotiailla näkövammaisilla oli huonompi lihasvoima, liikkuvuus ja maksimaalinen hapenottokyky kuin muilla ihmisillä. Pääsyyksi löydettiin passiivisempi elämäntyyli. Rintala & Huovinen & Niemelä 136) Tätä näkövammaisten liikuttamista Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset tekevät seuraavalla tavalla. HUNin liikuntatoiminta voidaan jakaa sekä harrasteliikuntaan että kilpaurheiluun ja säännöllisiin liikuntavuoroihin sekä yksittäisiin liikuntatapahtumiin. Vielä vuonna 2012 HUNilla oli kaksi päivää viikossa palkattu liikuntakoordinaattori. Tämä antoi mahdollisuuden monipuolisiin lajikoeluihin ja yleiseen liikuntatoiminnan kehittämiseen.

Selvästi tärkeintä jäsenistölle on viikottain kokoontuvat liikuntaryhmät. Ryhmiä on HUNilla yhteensä 17. Keilailua lukuun ottamatta kaikki ryhmät kokoontuvat näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus liiriksessä. Tämä on sekä toiminnan vahvuus

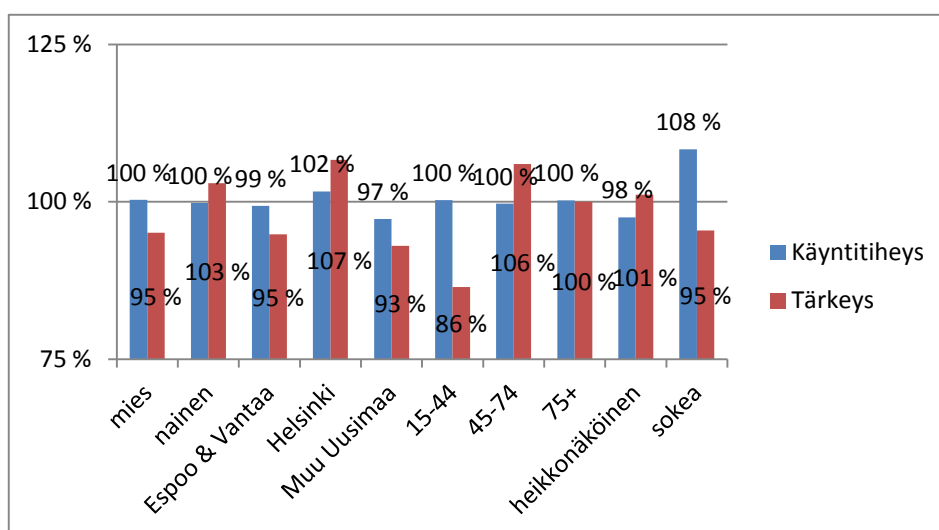
ja heikkous. Iiris on yhdistykselle edullinen ja näkövammaisten kannalta tuttu ja turvallinen paikka. Sinne ei kuitenkaan kaikilla ole helppo päästä.

Kuvassa 13 näkyy selvästi toiminnan viikoittainen luonne. Viikoittaisia kävijöitä on seitsemän prosenttia. Luku on suurin kaikista HUNin toiminnoista. 84 % ei ole ollenkaan mukana HUNin liikuntatoiminnassa, mikä sekkin on suuri määrä jäseniä. Tärkeiden keskiarvo on 1,6, joka on edunvalvonnan jälkeen toiseksi paras jäsenkyselyssä. Puolet jäsenistä pitää HUNin liikuntaa todella tärkeänä.

Kuvio 13: Grafiikka kertoo liikuntatoiminnan käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Kuviossa 14 on huomioitavaa käyntitiheyden ja arvostuksen eriytyminen. Erityisesti sokeat osallistuvat HUNin liikuntaan, mutta arvostavat sitä heikkonäköisiä vähemmän. Ikäryhmissä kaikki käyvät yhtä paljon liikkumassa, mutta nuorin ikäryhmä arvostaa sitä muita vähemmän.

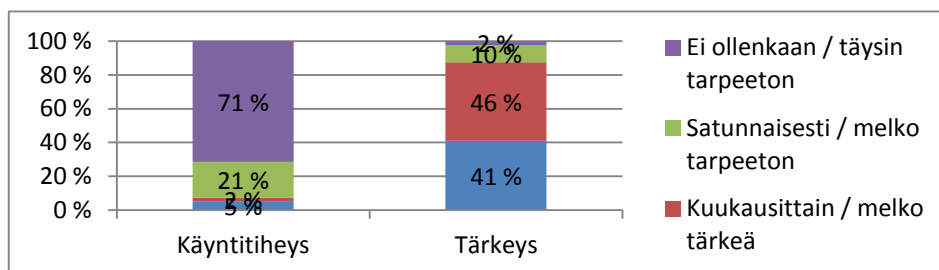

Kuvio 14: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verrattuna kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna liikunnan toiminnan kohdalta. Liikunnan tärkeyden N on 115.

5.5 Säännöllinen harrastustoiminta

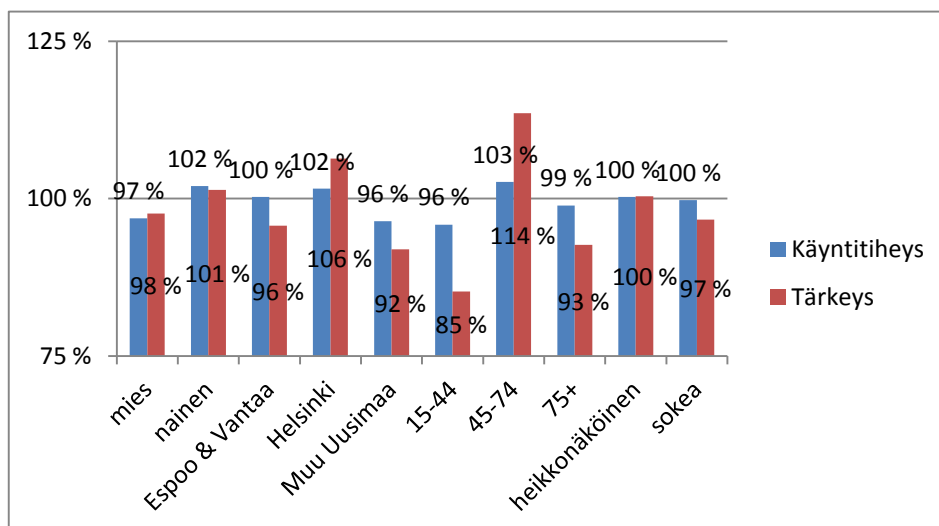
Yhdistys järjestää jäsenilleen hyvin monimuotoista säännöllistä toimintaa. Viikoittain opiskellaan sekä ranskan että englannin kieltä. Myös pistekirjoitusta harjoitellaan viikoittain. Erilaisia käsityöryhmiä kokoontuu säännöllisesti. Muutama ryhmä kokoontuu säännöllisesti ja he keskustelevat joka kerta eri aiheesta. Ainoastaan miehille suunnattua toimintaa ovat kuukausittaiset sauna-illat Vantaalla ja ruoka-klubi, joka tutustuu kuukausittain aina uuteen ravintolaan.

Säännöllisen harrastustoiminnan arvojen jakautumisessa ei ole mitään erityisesti huomioitavaa. Myös arvostuksen keskiarvo 1,7 ja käyntitiheyden keskiarvo 3,6 ovat lähes kaikkien HUNin toimintojen keskiarvoja.

Kuvio 15: Grafiikka kertoo säännöllisen harrastustoiminnan käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Kuvassa 16 on merkille pantavaa ikäryhmien erot. Keskimäinen ikäryhmä on hieinan aktiivisempi kuin muut ikäryhmät, mutta arvostavat säännöllisyyttä huomattavasti enemmän kuin muut. Nuorin ikäryhmä taas arvostaa säännöllisyyttä selkeästi muita vähemmän. Tämä seikka oli havaittavissa jo tarkasteltaessa aiemmin koko yhdistyksen tasolla aktiivisuutta.

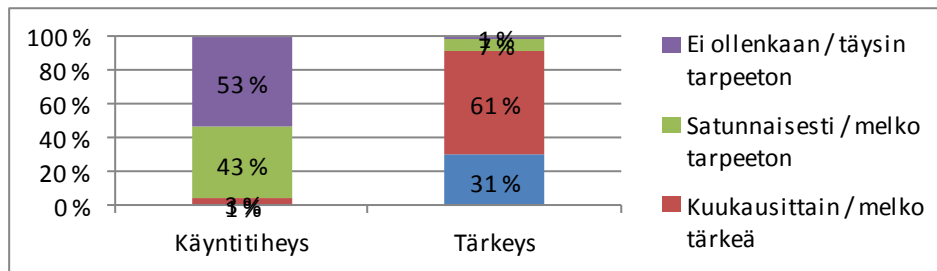

Kuvio 16: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verrattuna kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna säännöllisen harrastustoiminnan kohdalla. Säännöllisen harrastustoiminnan tärkeyden N on 127.

5.6 Yksittäiset tapahtumat

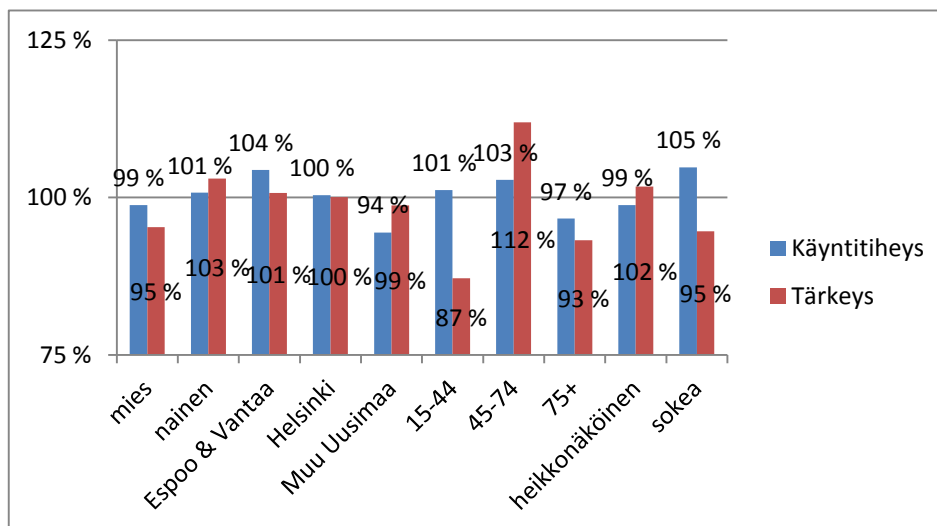
Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten toiminnassa on paljon myös yksittäisiä tapahtumia. Näitä tapahtumia on laidasta laitaan. Esimerkkeinä voidaan mainita toukokuussa 2013 järjestettävä matka Pietariin, kuvailutulkatut teatteriesitykset noin kahdellekymmenelle jäsenelle, uuteen raitiovaunuun yhdessä tutustuminen ja HUNin vuosikokoukset. Jokainen jäsen löytää varmasti myös itselleen sopivia erillistapahtumia HUNin toiminnasta.

Yksittäisten tapahtumien käyntitiheyden keskiarvo 3,5 oli HUNin toimintojen toiseksi suurin. Tämä selittyy suurella satunnaiskävijöiden joukolla. Tärkeyden keskiarvo 1,8 oli hyvin lähellä kaikkien toimintojen keskiarvoa. Verrattaessa tämän jäsenkyselyn tuloksia vuonna 2012 tehtyyn kyselyyn, niin yksittäisissä tapahtumissa on suurimmat erot. Edellisessä kyselyssä yksittäistapahtumat olivat selkeästi suosituin ja halutuin toimintamuoto. Avoimissa vastauksissa sitä myös toivottiin lisää (2012 jäsenkyselyn aineisto). Nyt tämä toiminto ei noussut mitenkään erityisesti esille vaan oli ennemminkin keskinkertainen. Asia johtunee erilaisista jäsenkyselyn otoksista. Edellisessä kyselyssä otos oli liian pieni ja vinoutunut.

Kuvio 17: Grafiikka kertoo yksittäisten tapahtumien käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Kuvion 18 mielenkiintoisinta osiota ovat eri kohderyhmien arviot toiminnon tärkeydestä. Varsinkin eri ikäryhmien käyntitiheydet ja arviot eivät täsmää. HUNin aktiivisin ikäryhmä 45-74 -vuotiaat jäsenet arvostavat yksittäisiä tapahtumia selvästi muita ikäryhmiä enemmän. Naiset arvostavat yksittäisiä tapahtumia miehiä enemmän vaikka käyvät niissä yhtä paljon. Mikähän tähän mahtaa olla syynä? Sokeilla näkyy sama asia kuin monessa muussakin toiminnossa. He käyttävät niitä heikkonäköisiä enemmän, mutta eivät arvosta niitä aivan yhtä paljon. Voiko olla ettemme ota riittävästi huomioon sokeiden erityistarpeita toiminnassamme?

Kuvio 18: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verrattuna kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna yksittäisten tapahtumien kohdalta. Yksittäisten tapahtumien tärkeyden N luku on 108.

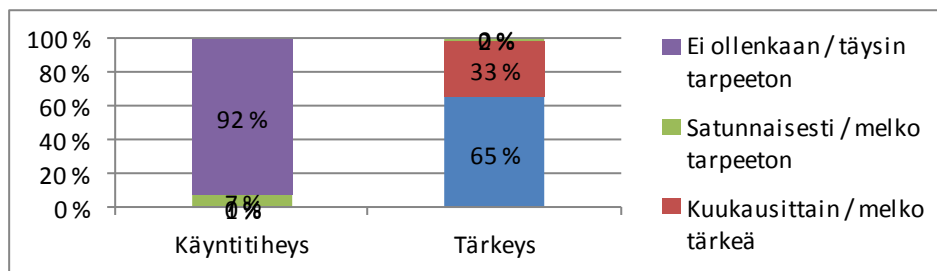
5.7 Edunvalvonta

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten edunvalvontatyö voidaan jakaa kahteen osaan. Omille jäsenille vertaistukihenkilöt ja HUNin toimihenkilöt jakavat tietoa ja avustavat henkilökohtaisten sosiaalietuuksienhakemisessa. Vapaaehtoisia vertaistukihenkilöitä on jokaisessa Uudenmaan kunnassa. Vertaistukitoimintaa voidaan jopa sanoa identiteettityöksi. Vammautunut joutuu työstämään omaa identiteettiään. Olemalla tekemisissä muiden vertaisten kanssa hän samalla luo uutta omakuvaansa (Niemelä & Dufva, 37).

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten vaikuttamistoimikunnan toiminta keskittyy alueen näkövammaisten etujen ajamiseen yleisellä tasolla. Vaikuttamistoimikunta tekee aloitteita, antaa vastineita erilaisiin ehdotuksiin, järjestää näkövammaisten ongelmia esiintuvia tempauksia ja järjestää omille jäsenille heidän etuuksistaan kertovia tapahtumia. Tämän edunvalvonnan onnistuminen vaatii ainakin sitä, että yhdistys tunnetaan eri organisaatioissa. Sitä tulee pitää myös asiantuntevana ja vastuuntuntoisena (Seretin & Eronen & Peltosalmi, 14). Vuonna 2012 on ajettu esimerkiksi pyssäkkikuulutuksia HKL:n suuntaan ja ajettu kieltoa Helsingin keskustan jalkakäytävillä oleville mainostelineille. Nämä telineet haittaavat huomattavasti mahdollisuutta näkövammaisten itsenäiseen liikkumiseen. (HUN vuosikertomus 2012.)

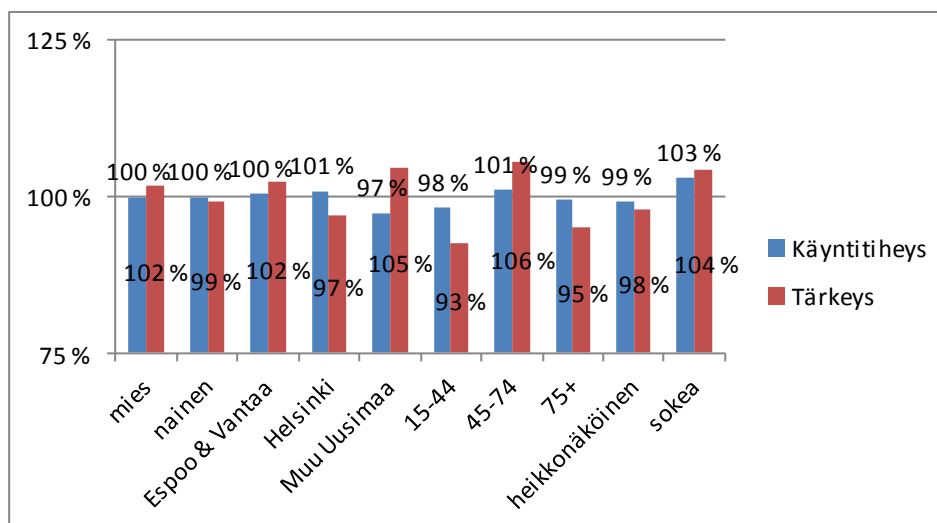
Näkövammaiset ovat niin pieni eturyhmä, että meillä ei ole varaa ristiriitauttaa asioita. Näin olemme yrittäneet päästä tavoitteisiimme yhteistyön kautta. Kun edunvalvontaa tekevät ihmiset, niin luonnollisesti asiat saattavat joskus siirtyä asiatasolta henkilötasolle. Tämän estäminen on tavoitteiden saavuttamisen kannalta tärkeää (Niemelä & Dufva, 86). Näkövammaiset toimivat aktiivisesti myös eri kaupunkien vammaisneuvostoissa. Alueyhdistys ja paikallisyhdistykset ehdottavat henkilöitä vammaisneuvostoihin.

Grafiikassa näkyy selkeästi edunvalvontatyön luonne. Se keskittyy muutamille ihmisille, jotka osittain ovat jopa palkattua henkilökuntaa. Kuitenkin se on HUNin tärkeimmäksi rankattu toiminta. Eli siinä on vähiten jäseniä mukana, mutta se koetaan kaikkein tärkeimmäksi. Tämä jäsenkyselyn tulos on täysin odotusten mukainen.

Kuvio 19: Grafiikka kertoo edunvalvonnan käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Kun tärkeyttä ja aktiivisuutta tutkitaan eri kohderyhmissä, niin huomataan jäsenten olevan hyvin yksimielisiä edunvalvonnasta. Missään muussa HUNin toiminnassa ei kohderyhmät ole näin lähellä keskiarvoja. Kun edunvalvonta on toimintojen ääripäässä, niin luonnollisesti siellä on myös vähemmän eri kohderyhmien eroja. Siis onko kohderyhmien yksimielisyys syynä edunvalvonnan olemiseen tärkeintä ja vähiten jäseniä liikuttavaa?

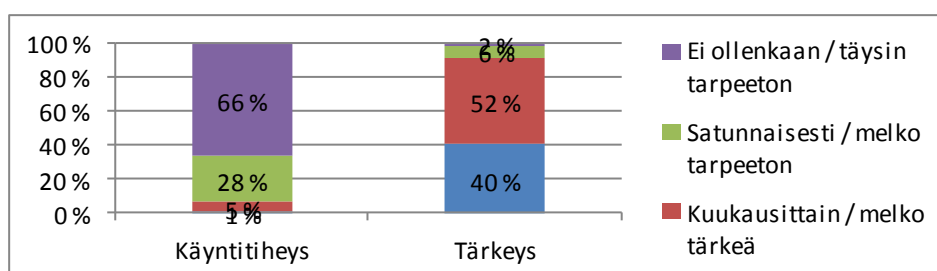
Kuvio 20: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verrattuna kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna edunvalvonnan kohdalta. Edunvalvonnan tärkeyden N luku on 118.

5.8 Paikallisyhdistykset

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisilla on kuusi yhteisöjäsentä. Nämä ovat itsenäisiä paikallisyhdistyksiä. Ne ovat Espoon Seudun Näkövammaiset ry, Vantaan Näkövammaiset ry, Länsi-Uudenmaan Näkövammaiset ry, Keski-Uudenmaan Näkövammaiset ry, Porvoon Seudun Näkövammaiset ry ja Hyvinkään Näkövammaiset ry. Historiassa on ollut järkevää järjestää toimintaa Helsingin ulkopuolelle itsenäisten yhdistysten kautta. Kaupungit ovat tukeneet omia paikallisia vammaisyhdistyksiä sekä rahallisesti että muutenkin. Tämän vanhan rakenteen vuoksi HUN toimii pääosin pääkaupungissa ja paikallisyhdistykset vastaavat paikallisesta toiminnasta. Alueyhdistys tukee paikallista toimintaa jakamalla Näkövammaisten Keskusliitosta saamaansa avustusta eteenpäin paikallistasolle.

Paikallisyhdistysten aktiivisuudessa on suuria eroja. Osa on hyvinkin aktiivisia ja osan toiminta on hyvin hiljaista. Kuitenkin kaikki yhdistykset tuottavat jäsenilleen äänilehtikoostetta omista paikallislehdistä.

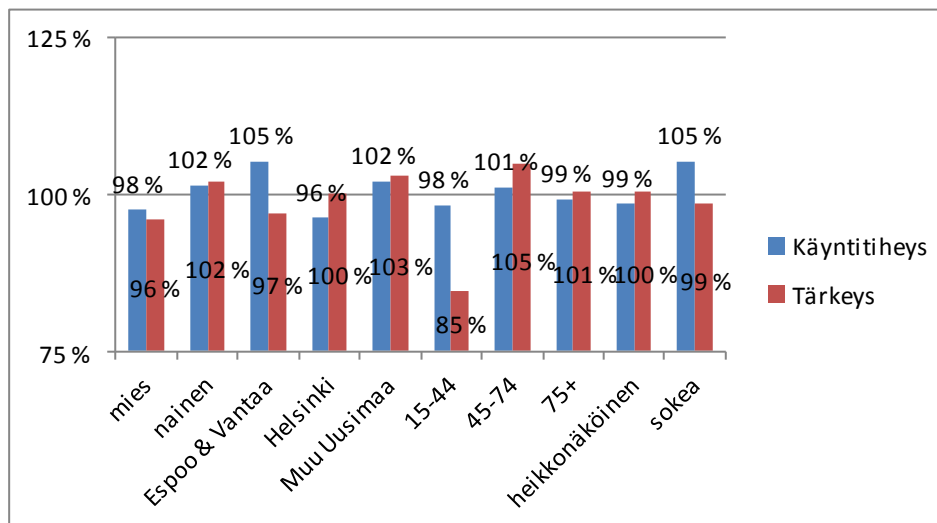
Kuviossa 21 on huomioitavaa, että vain 66 % ei ole ollenkaan mukana paikallisyhdistysten toiminnassa. Kuitenkaan Helsingissä ei ole omaa paikallisyhdistystä ja helsinkiläisiä on jäsenistä noin puolet. Todennäköinen selitys tälle löytyy kuviosta 23. Siitä selviää, että vain 63 % helsinkiläisistä tietää, että ei kuulu mihinkään paikallisyhdistykseen. Tärkeyden keskiarvo on 1,7, joka on HUNin toimintojen keskiarvon paremmalla puolella.

Kuvio 21: Grafiikka kertoo paikallisyhdistysten käyntitiheyden ja tärkeyden jakaantumisen jäsenkyselyssä.

Kun paikallisyhdistyksiä tarkastellaan kohderyhmittäin, niin ainoa erikoisuus muihin toimintoihin verrattuna on alueellinen jakauma. Käyntitiheydessä tämä toiminto on ainoa, missä helsinkiläisten suhdeluku on alle 100%. Tämä on luonnollista, koska

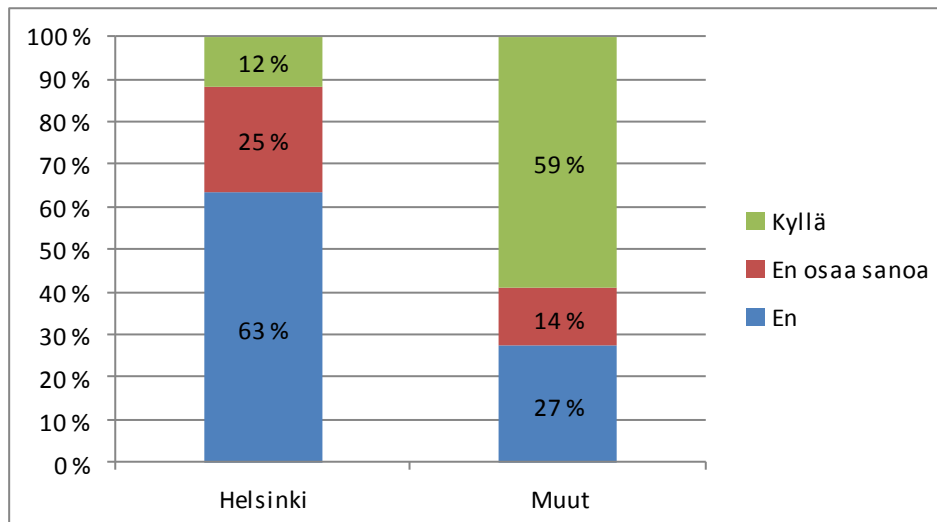
Helsingissä ei ole paikallisyhdistystä ja alueyhdistyksen toiminta on helposti saavutettavaa. Kuitenkin helsinkiläiset arvostavat paikallisyhdistysten toimintaa yhtä paljon kuin muutkin jäsenet.

Kuvio 22: Grafiikka kertoo eri kohderyhmien vastausten keskiarvon verrattuna kaikkien jäsenien vastaavaan keskiarvoon verrattuna paikallisyhdistysten kohdalta. Paikallisyhdistysten tärkeyden N on 124.

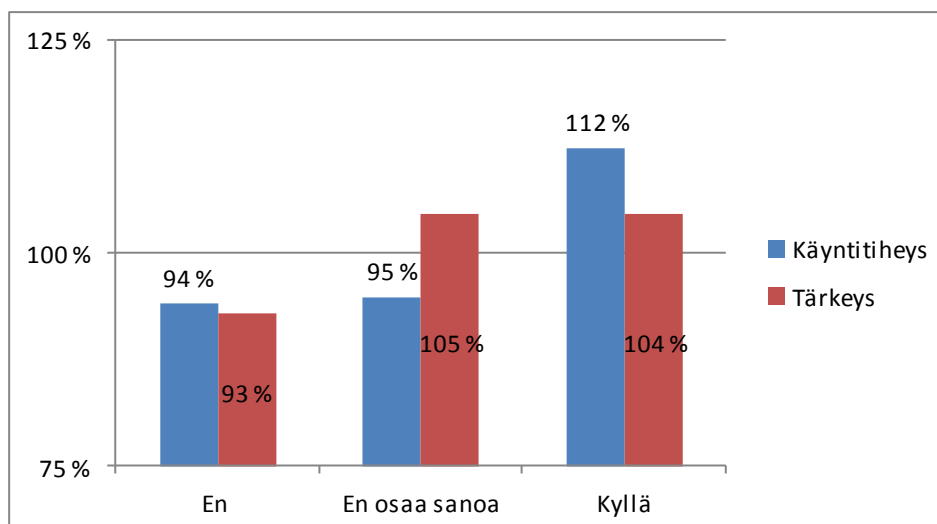
Jäsenkyselyssä olleeseen kysymykseen ”Kuulutko johonkin HUNin paikallisyhdistykseen?”, oli yllättävän vaikeaa vastata. Vaikka haastattelun alussa oli pyydetty selvittämään epäselviä kysymyksiä ja pyydetäessä selvennettiin mitä ovat paikallisyhdistykset, niin lähes kolmannes vastasi väärin tai ei osannut sanoa. Helsingissä, jossa ei ole omaa paikallisyhdistystä, 12 % kertoi kuuluvansa yhdistykseen ja 25 % ei tiennyt asiasta. Muualla Uudenmaan alueella on jokin paikallisyhdistys. Noin 3 % jäsenistä ei ole halunnut liittyä omaan paikallisyhdistykseensä. Haastatteluissa 27 % haastatelluista kertoi ettei kuulu paikallisyhdistykseen ja 14 % ei tiennyt asiasta.

Vielä joitain vuosia sitten alueyhdistykseen liittyvät näkövammaiset liitettiin myös automaattisesti oman alueensa paikallisyhdistykseen. Välttämättä muualla kuin Helsingissä asuva jäsen ei siis ole edes tietoinen kuulumisestaan paikallisyhdistykseen. Tämä ei kuitenkaan selitä helsinkiläisten tietämättömyyttä asiasta.

Kuvio 23: Jäsenten kuuluminen paikallisyhdistyksiin.

Kuvio 24 on odotusten mukainen. Jos jäsen tietää kuuluvansa paikallisyhdistykseen, niin hän on ollut mukana sen toiminnassa huomattavasti muita ryhmiä enemmän. Jäsenet jotka eivät kuulu paikallisyhdistykseen, niin eivät myöskään arvosta ja osallistu paikallisyhdistysten toimintaan yhtä paljon kuin muut. ”En osaa sanoa” vastaajat eivät ole mukana paikallisyhdistysten toiminnassa, mutta kyllä arvostavat sitä. Tämä kuvan tulokset kertovat jäsenkyselyn luotettavuudesta.

Kuvio 24: Grafiikka kertoo paikallisyhdistysten tärkeydestä ja käyntitiheydestä verrattuna kaikkiin vastaajiin.

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Jäsenkysely ei tuonut esille mitään kovinkaan odottamatonta tietoa. Enimmäkseen se vahvisti nykyiset oletukset todeksi. Luonnollisesti myös tämä on merkittävä asia tietää. Jos yleistetään aktiivisen jäsenen prototyyppi, niin hän on noin 60 –vuotias, Helsingissä asuva ja sokea. Jäsenkyselyn jälkeen on tärkeää kysyä, että miten pystymme hyödyntämään sen tuloksia yhdistyksen toiminnan kehittämisessä. Tutkimuksen vaarana on niiden jääminen unohduksiin heti niiden julkaisemisen jälkeen. Koska jäsenkyselyn tulokset ovat yhtäpitäviä muualta kerätyn tiedon kanssa, ne lisäävät tietoa HUNin sidosryhmilleen laatimiin raportteihin.

Olisi ollut hyvä tietää, miksi suurin osa näkövammaisista ei koe tarpeelliseksi liittyä näkövammaisyhdistyksiin. Tämä ei luonnollisesti selviä liittyneiden mielipiteitä kysymällä. Laskennallisesti HUN voisi olla jäsenmäärältään kymmenen kertaa suurempi kuin nykyisin. Arvio Suomessa olevista näkövammaisista on 80 000 ja Uudellamaalla asuu noin joka neljäs suomalainen. Pelkästään työikäisiä näkövammaisia pitäisi Uudellamaalla olla enemmän kuin nyt on jäseniä. Yhdistyksellä on tarvetta terävöittää nykyisiä reittejä tulla jäseneksi. Näitä ovat lähinnä NKL:n aluesihteerien ja HUS:n kuntoutusohjaajien ohjaus. Lisäksi tulee löytää uusia tapoja löytää näkövammaisia ihmisiä. Suuremmasta jäsenmäärästä on monia hyötyjä. Se helpottaa edunvalvontaa, osa rahatuista on jäsenmäärään sidottuja ja toiminta kokonaisuudessaan monipuolistuu.

6.1 HUNin tulevaisuus

Jäsenkyselystä pystyy ainakin päättelemään sen, että rivijäsenten mielestä kaikki toiminnat ovat tarpeellisia. Vaikka tulosten toimintojen ääripäissä oli selvät erot, niin kokonaisuudessaan toimintoja ei pysty tämän tutkimuksen avulla laittamaan tärkeysjärjestykseen.

RAY on linjannut suuntaavansa avustuksensa järjestöjen perustoimintaan. Tämä ei kuitenkaan tarkoita lisärahoitusta yleisavustuksiin, vaan hankkeiden ja erityisprojektien painoarvon kasvamista rahanjaossa. Hankkeiden lisääntyminen toiminnassa antaa mahdollisuuden kehittää uusia asioita. Samalla se kuitenkin lisää raportointia ja tekee järjestötoiminnan lyhytjännitteisemmäksi. (Harju 2005, s 27 & 152.) Tämä järjestöjen perustoimintaan keskittyminen ohittaa selvästi julkiselle sektorille kuuluvat toiminnot ja yleisillä markkinoilla kilpailevat toiminnot (Järjestöt voimavarana muutoksessa, 21). Suurimmaksi osaksi tämä on HUNin kannalta hyvä linjaus. Kuitenkin Pengertuvan toiminta voidaan katsoa julkiseksi palveluksi. Annansilmät Aitta ja Iiris Pro kilpailevat vapailla markkinoilla, mutta ne eivät nytkään saa tukea RAYltä.

RAYn, NKLn ja kaupunkien yleiset avustukset ovat jo muutaman vuoden ajan pysyneet jo lähes samoissa euromäärissä. Yhdistyksen kustannukset ovat kuitenkin kasvaneet inflaation vauhdissa. Tämä sama ongelma, eli avustusten tason jämähtäminen paikalleen on myös muillakin sosiaali- ja terveystaloustalouksella. Se oli yleisin syy heikkenevään taloustilanteeseen järjestöissä (Peltosalmi & Hakkarainen & Särkelä & Eronen, 105). Ajan myötä tämä kehitys täytyy katkaista. Seuraavat kaksi kysymystä tulevat olemaan yhdistyksen hallituksen ja toiminnanjohtajan tärkeimpiä asioita lähitulevaisuudessa. Mistä hankimme lisää rahoitusta yhdistykselle? Jos ensimmäinen ei onnistu, niin miten sopeutamme toimintaamme tuloihimme? Valitettavasti jäsenkyselyn tuloksista ei pysty suoraan löytämään vastauksia kumpaankaan kysymykseen.

Yleisesti sosiaali- ja terveystalouksella varainhankintamuodoista tavanomaisia ovat erilaiset keräyskirjeet, telemarkkinointi, katuvarainhankinta ja ovelta-ovelle tehtävä varainhankinta, erilaiset arpajaiset, tukikonsertit ja netissä sekä mobiilissa tehtävä varainhankinta. Suomen ulkopuolella toimivilta säätiöiltä haetaan myös aikaisempaa enemmän rahoitusta. Yritysvarainhankinta, testamenttivarainhankinta ja ns. suurlahjoittajavarainhankinta ovat vielä hyvin pienessä roolissa suomalaisten järjestöjen keskuudessa. (Kittilä, 55.)

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset tekevät useaa edellä mainittua varainkeruuta. Kuitenkin jokaista osa-aluetta on mahdollista tehostaa ja miettiä tarkemmin toteutusta. Koska pyörää ei välttämättä kannata keksiä uudestaan, niin yhdistyksen

kannattaisi ottaa selvää mitä vastaavat yhdistykset muualla tekevät paremmin kuin me. Esimerkiksi Tukholman alueen vastaavalta järjestöltä voisi olla paljon opittavaa.

6.2 Tulevaisuuden organisaatio

Uudenmaan näkövammaiset pitävät selvästi tärkeänä aktiivista toimintaa ympäri Uuttamaata. Kuitenkin tietämättömyys järjestäjätahosta kertoo sen, ettei suurimmalle osalle jäsenistä ole väliä kenen nimissä toimintaa tehdään. Tällä hetkellä Uudenmaan alueella näkövammaisille toimintaa järjestävät keskusliitto, kansalliset toimialayhdistykset, HUN piirijärjestönä sekä paikallisyhdistykset, lisäksi seurakunnilla sekä kunnilla on erityisryhmille toimintaa. Niin kauan kun toimijoita ja rahaa on riittänyt jokaiselle toimijalle ei asia ole ollut ongelmallinen. Kuitenkin kuntien tiukentuneen avustuspolitiikan ja vaikeuksien löytää aktiivisia ihmisiä kaikkialle on tehnyt järjestörakenteen miettimisestä ajankohtaista.

Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry on niin vahvasti sekä piiriorganisaatio että paikallisyhdistys, että se tuottaa omia ongelmiaan. Toisaalta se järjestää samoja aktiviteetteja näkövammaisille kuin paikallisyhdistyksetkin. Toisaalta edunvalvonnassa HUNilla on haasteita tietää mihin sen apua tarvitaan. Nämä asiat ovat selvästi nostaneet esille eturistiriitoja HUNin ja paikallisyhdistysten välillä. Koska ongelmat ovat rakenteellisia, niin asiaan ei ole helppoa ratkaisua.

Kokonaisuudessaan olisi järkevää tehdä näkövammaisten järjestöorganisaatiosta joko selvästi kaksi tai kolmiportainen, muttei tämänhetkistä välimuotoa. Valtakunnallisesti kaksiportaisuus olisi parempi vaihtoehto. Tällöin toiminnan hajauttaminen tehtäisiin aluejärjestöjen toimikuntien kautta. Yhdistystoiminnassa on kuitenkin mukana vahvasti tunteet, jolloin aina ei ole mahdollista tehdä suuria muutoksia. Esimerkiksi yhdistysten lakkauttaminen saattaa olla mahdotonta. Asiasta tulee keskustella avoimesti ja sitouttaa avainhenkilöt jokaisella järjestötasolla yhteiseen päämäärään. Pienetkin askeleet oikeaan suuntaan on selkeästi parempi vaihtoehto kuin ei mitään muutosta (Harju 2004, 79-85).

6.3 Tutkimustarpeet

Tämä jäsenkysely oli toinen määrällisillä tutkimusmenetelmillä suoritettu jäsenkysely muutaman vuoden sisään. Opinnäytetyöni tulokset voidaan hyvin yleistää koko yhdistykseen. Tulokset ovat olleet lähes odotusten mukaisia. Vastaavia tutkimuksia ei kannata muutamaan vuoteen tehdä.

Jos HUNilla on muita tutkimustarpeita, niin ne ovat syvässä analyysissä näkövammaisten suhteesta alueyhdistykseen. Saattaisi olla mielenkiintoista nähdä, miksi suuri osa näkövammaisista ei liity jäseneksi. Tai mitä mielipiteitä omilla jäsenillä on yleistettyjen tutkimusnumeroiden takana. Laadullisen tutkimuksen ongelmaksi voisi tulla HUNin jäsenten ajatusmaailman monimuotoisuus. Jäsentemme ainoat yhdistävät tekijät ovat näkövamma ja asuinalue. Tällöin haastateltavien valinnalla olisi äärettömän suuri merkitys tutkimuksen lopputuloksiin.

LÄHTEET

- Harju Aaro, Yhteisellä asialla : kansalaistoiminta ja sen haasteet, Kansanvalistusseura, Helsinki 2005
- Harju Aaro, Järjestön kehittäminen, Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry, Kokemäki 2004
- Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisille tehty jäsenkysely, puhelinhaastattelut helmi- ja maaliskuu 2013
- Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, toimintakertomus 2012
- Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry, toimintakertomus 2011
- Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry säännöt, 2009
- Vahva pohja osallisuudelle ja yhdenvertaisuudelle: Suomen vammaispoliittinen ohjelma Vampo 2010-2015, 2010, Sosiaali- ja terveysministeriö, 2 painos Helsinki.
- Niemelä Jorma & Dufva Virpi, Hyvinvoinnin arjen asiantuntijat: Sosiaali- ja terveysjärjestöt uudella vuosituohannella. 2003, PS- kustannus, Jyväskylä
- Riitta Kittilä, Järjestöt voimana muutoksessa – sosiaali- ja terveysjärjestöjen vuosikirja 2011, Sosiaali- ja terveysjärjestöjen yhteistyöyhdistys YTY ry, Kopio Niini oy, Helsinki 2010
- Leena Seretin & Anne Eronen & Juha Peltosalmi, Järjestöt hyvinvoinnin rakentajina, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Vaasa 2012
- Juha Peltosalmi & Tyne Hakkarainen & Riitta Särkelä & Anne Eronen, Järjestöbarometri 2012, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, Helsinki 2012
- Vammaispalvelulaki Viitattu 10.4.2013. <http://www.finlex.fi>
- Vainio Henriikka, Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenkyselyn aineisto, 2012
- Sokeain ystävät ry:n kotisivut, viitattu 10.4.2013, <http://www.syry.fi/helsingin-sokeaintalo-saatio>
- Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaiset ry:n kotisivut, viitattu 10.4.2013, <http://www.hun.fi>.
- Näkövammaisten Keskusliitto ry:n kotisivut, viitattu 28.7.2013, <http://www.nkl.fi/fi/etusivu/jaseneksi>
- Heikkilä Tarja, Tilastollinen tutkimus, 3 uudistettu painos, Edita, Helsinki 2004
- Metsämuuronen Jari, Metodologian perusteet ihmistieteissä, 2 painos, International Methelp, Helsinki 2001
- Rintala Pauli & Huovinen Terhi & Niemelä Satu, Soveltava liikunta, Liikuntatieteellinen seura, Helsinki 2012

LIITTEET

Liite 1: Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenkyselyn kysymyspatteri

- 1) Mikä on nykyinen asuinkuntasi?
- 2) Oletko sinä
 - a. sokea
 - b. heikkonäköinen
 - c. jokin muu mikä _____
- 3) Oletko tällä hetkellä?
 - a. Yrittäjä
 - b. Palkansaaja
 - c. Eläkeläinen
 - d. Opiskelija
 - e. Työtön
 - f. Jokin muu mikä
- 4) Kuinka usein sinä käyt Annansilmät aitassa?
 - a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 5) Mitä HUNin Annansilmät Aitta yleisesti ottaen merkitsee?
 - a. Se on todella tärkeä
 - b. Se on melko tärkeä
 - c. Se on melko tarpeeton
 - d. Se on täysin tarpeeton
 - e. En osaa sanoa
- 6) Kuinka usein sinä käyt lomakoti Villingissä?
 - a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 7) Mitä HUNin Lomakoti Villinki yleisesti ottaen merkitsee?
 - a. Se on todella tärkeä
 - b. Se on melko tärkeä
 - c. Se on melko tarpeeton
 - d. Se on täysin tarpeeton
 - e. En osaa sanoa
- 8) Kuinka usein sinä olet mukana Pengertuvan iltapäivä toiminnassa tai käytät sen avustajapalveluita?
 - a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 9) Mitä HUNin Pengertuvan toiminta yleisesti ottaen merkitsee?
 - a. Se on todella tärkeää

- b. Se on melko tärkeää
 - c. Se on melko tarpeetonta
 - d. Se on täysin tarpeetonta
 - e. En osaa sanoa
- 10) Kuinka usein sinä olet mukana HUNin liikuntatoiminnassa?
- a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 11) Mitä HUNin liikuntatoiminta yleisesti ottaen merkitsee?
- a. Se on todella tärkeää
 - b. Se on melko tärkeää
 - c. Se on melko tarpeetonta
 - d. Se on täysin tarpeetonta
 - e. En osaa sanoa
- 12) Kuinka usein sinä olet mukana HUNin järjestämässä säännöllisessä harrastustoiminnassa?
- a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 13) Mitä HUNin säännöllinen harrastus toiminta yleisesti ottaen merkitsee?
- a. Se on todella tärkeää
 - b. Se on melko tärkeää
 - c. Se on melko tarpeetonta
 - d. Se on täysin tarpeetonta
 - e. En osaa sanoa
- 14) Kuinka usein sinä olet mukana HUNin yksittäisissä tapahtumissa?
- a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 15) Mitä HUNin yksittäiset tapahtumat yleisesti ottaen merkitsevät?
- a. Se on todella tärkeää
 - b. Se on melko tärkeää
 - c. Se on melko tarpeetonta
 - d. Se on täysin tarpeetonta
 - e. En osaa sanoa
- 16) Kuinka usein sinä olet mukana HUNin edunvalvontatyössä?
- a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 17) Mitä HUNin edunvalvontatyö yleisesti ottaen merkitsee?
- a. Se on todella tärkeää

- b. Se on melko tärkeää
 - c. Se on melko tarpeetonta
 - d. Se on täysin tarpeetonta
 - e. En osaa sanoa
- 18) Kuulutko johonkin HUNin paikallisyhdistykseen?
- a. Kyllä
 - b. En
 - c. En osaa sanoa
- 19) Kuinka usein sinä olet mukana jossain HUNin paikallisyhdistysten toiminnassa?
- a. Viikoittain
 - b. Kuukausittain
 - c. Satunnaisesti
 - d. En ollenkaan
- 20) Mitä HUNin paikallisyhdistysten toiminta yleisesti ottaen merkitsee?
- a. Se on todella tärkeää
 - b. Se on melko tärkeää
 - c. Se on melko tarpeetonta
 - d. Se on täysin tarpeetonta
 - e. En osaa sanoa
- 21) Jos et osallistu HUNin toimintaan , niin mikä on siihen syynä?
- 22) Mitä haluaisit, että tehtäisiin tai miten kehittäisit HUNia?

Liite 2 Helsingin ja Uudenmaan Näkövammaisten jäsenkyselyn avointen kysymysten vastaukset.

Jos et osallistu HUNin toimintaan , niin mikä on siihen syynä?

- pitkät matkat
- vaikeaa päästä paikalle vamman tuomien esteiden vuoksi
- Tietämättömyys toiminnasta
- Tietämättömyys lähiseudun toiminnasta
- Kyydin puute
- Ei ole ollut kiinnostusta / aikaa
- Hankala päästä paikalle – taksimatkojen vähyys
- Huono fyysinen kunto
- Sopivien tapahtumien puute
- Kiinnostuksen ja tiedon puute.
- Pitkät matkat ja ajan rajallisuus
- Nykyään sairaudet estävät mukanaolon.
- Tietämättömyys toiminnasta
- Ei ole ollut tarvetta / tietämättömyys.
- Ei ole ollut tarvetta

- Terveystila estää osallistumisen
- Terveystila estää osallistumisen
- Huonot liikenneyhteydet / laiskuus / ikä
- Hankala päästä paikalle.
- Terveydelliset syyt
- Liikkuminen on vaikeaa
- Laiskuus
- ikä / huono liikkuminen
- Saamattomuus
- Laiskuus / saamattomuus
- Ei ole ollut kiinnostusta.
- Ei viitsi lähteä
- Pitäisi päästä alkuun / lähdön vaikeus
- Ei ole järjestöihminen.
- Huono terveystila estää osallistumisen
- Huonon liikkumisen vuoksi vaikea lähteä
- Huono terveystila estää liikkumista ja osallistumista
- Ei ole aikaa eikä tarvetta HUNin toiminnalle.
- Liian pitkä välimatka.
- En asu Helsingissä, eikä ole tarvetta
- Vanhuus ja voimattomuus
- Huono liikkuminen
- En pysty liikkumaan yksin
- Vanhuuden tuoma liikuntarajotteisuus
- Tällä hetkellä on sairautta perheessä
- Liikkuminen on vaikeaa ja näkökykykin estää menemistä.
- Laiskuus
- Toimii omaishoitajana / ei tule lähdettyä
- Pitkät matkat ja näkövamma
- Ei viitsi lähteä
- Perhe, työ ja muut harrastukset
- ajan puute
- Vaikea liikkuminen
- Ikä ja huono kunto
- Ei ole ollut tietoa / eikä ole oikein osannut
- Tietämättömyys toiminnasta
- Saamattomuus
- Ei ole aikaa
- Ei ole aikaa
- Ei ole kokenut tarpeelliseksi
- Ei ole kokenut tarpeelliseksi
- Ei ole oikein tietoa
- riittäisyys yhdistyksen toiminnassa
- aikapula
- Aivan liian hankalat matkat Helsinkiin.

- Huono liikuntakyky ja vaikeat matkat.
- ikä
- kulkuvaikeudet
- Asun Lohjalla, täällä ei ole HUNin toimintaa
- Matkat estävät osallistumisen
- Liian pitkät matkat
- Asun liian kaukana ja huono yleiskunto
- Ajan puute
- perhe
- liian kiire
- kokopäivätyö – ei ehdi
- perhe ja kiire
- En koe toimintaa omaksi
- On riittävästi muita harrastuksia
- Yhdistystoiminta ei ole minun juttuni ja korkea ikä
- pitkät matkat
- tietämättömyys toiminnasta
- Tällä hetkellä ei ole mahdollista
- monivammaisuus sekä huono liikkumiskyky
- Harrastan muualla
- On muutakin tekemistä
- Kuljetuspalvelumatkat eivät riitä
- Ajan puute ja toiminnan sisäänlämpeävyys
- Olen aina töissä
- minä osallistun, mutta aina ei ole aikaa
- En ole paljon kotona Helsingissä
- en tarvitse – enkä osaa erottaa HUNin toimintaa muusta toiminnasta
- Huono terveystilanne
- En koe tarpeelliseksi
- Aina töissä
- Olen uusi näkövammaisen – en ole ehtinyt
- Toimin paljon mieheni kanssa
- Aikapula – olen aktiivinen muissa järjestöissä
- Perhe vie ajan
- Työelämän kiireet
- Ei ole vielä tietoa toiminnasta
- Muut harrastukset vievät ajan
- Liikuntakyky on mennyt
- Paljon muuta tekemistä – laiskuus
- Ollut vasta kaksi vuotta näkö- ja liikuntavammaisen
- Päivätyö ja muut yhdistykset
- Liian pitkä välimatka
- Ei ole aikaa
- Ei ole ollut tietoa ja / tai tarjontaa
- Työ – eli ei ole aikaa

- Toiminta ei tunnu omalta
- On niin paljon muuta tekemistä
- Liian pitkät matkat
- Liian Helsingikeskeistä
- Jos ei ole mitään mielenkiintoista.
- Pitkä matka / työ ja arki vievät energian
- työt / asioiden päällekkäisyydet
- Olen mukana, mutta osaa toimintaa en tunne ja matkat ovat hankalia
- Korkea ikä
- HUNin toiminta ei ole minua varten
- Ei pysty lähtemään yksin mihinkään
- Aikapula – muut harrastukset
- Mukana ruotsinkielisellä puolella – saamattomuus
- Olen työssäkäyvä
- Vaikea liikkua yksin
- Liikaa valittajia
- Ei ole tietoa toiminnasta
- En tunne yhdistystä
- Asuu hoitokodissa
- Terveysongelmien vuoksi ei pysty lähtemään mihinkään
- Ei ole aikaa – muut yhdistykset ja harrastukset
- Ei ole ilmaantunut mitään riittävän mielenkiintoista
- Ajan ja kiinnostuksen puute
- Rollaattori ja näkövamma estävät lähtemisen
- Huono terveys estää liikkumisen
- Asun kaukana – taksioikeus ei ole Helsinkiin asti.
- Liian pitkät matkat
- Kaikki on vielä niin uutta – eli ei ole tietoa
- Ei ole valittu (?)
- Ikä ja huono terveys – olin aiemmin aktiivinen
- Riittävän lähellä ei ole ollut sopivaa toimintaa
- En ole saanut aikaiseksi – enkä kokenut omaksi toiminnaksi
- Toiminta liiaksi päiväsaikaan
- En tunne ihmisiä
- Toimin aktiivisesti Helsingin Invalideissa
- Viihdyn kotona ja on omia tekemisiä
- Pärjään itsekseni – minulla on hyvä vaimo
- On riittävästi omia harrastuksia – myös tiedon puute
- Huonot kulkuyhteydet
- Tiedon ja avustajan puute
- Ei ole erityistä syytä
- Osallistun toimintaan
- Ei ole toimintaa omalla paikkakunnalla

Mitä haluaisit, että tehtäisiin tai miten kehittäisit HUNia?

- pidetään huolta edunvalvonnasta
- Enemmän jäsenoimintaa - yksittäistapahtumia
- Lisää aktiviteettejä
- Pyörätuolilla liikkuvien parempi huomioiminen
- Lisää toimintaa nuorille aikuisille, esim disko
- Erilaisia tapahtumia, joissa on laadukas sisältö/ohjaus.
- Keskusliitto voisi hoitaa HUNin toiminnot.
- HUN on tärkeä asia
- Toivon henkilökohtaista kontaktia tiedonsaantiin.
- On tyytyväinen nykyisiin palveluihin.
- Pitäisi saada useampi näkövammaisen liittymään jäseneksi.
- HUNin tulee edistää vammaisten integraatiota yhteiskuntaan.
- Valistustyötä näkövammaisuudesta esimerkiksi liikennevälineiden kuljettajille.
- Kerrotaan paremmin vammaisten saamista eduista jäsenille.
- Toiminta vaikuttaa olevan monipuolista.
- Nykyisellään aika hyvä
- Villinkiä pitää kehittää – ei myydä
- Joku kerho Vantaalle
- Tiedotusta lisää
- Edunvalvonnan lisäämistä / näkövammaistietouden lisäämistä yhteiskunnassa
- Lisätä näkyvyyttä ja jäsenten aktiivisuutta
- Tiedottaminen sosiaalietuuksista ja henkilökohtaista apua
- Retket ovat olleet mukavia
- enemmän kulttuuripainotteista toimintaa
- Olen tyytyväinen nykyiseen toimintaan
- Ohjausta ja toimintaa liriksen ulkopuolelle.
- Lisää taidepainotteista toimintaa
- Järjestetään toimintaa Helsingin ulkopuolella
- On tyytyväinen nykyiseen monipuoliseen toimintaan
- Kaikkien jäsenten huomioonottaminen toiminnassa
- Parempaa johtajuutta paikallisesti
- Toivotaan lisää liikuntaa ja tsemppiä edunvalvontaan
- enemmän toimintaa nuoremmille.
- Joku puhelinnumero johon voi aina soittaa – ylipäätään tyytyväinen näkövammaisorganisaatioiden palveluun
- Enemmän henkilökohtaisia yhteydenottoja
- Toivotaan parempaa tiedotusta
- Jäsenten parempi kuunteleminen ja kuppikuntien karsiminen
- Iltatapahtumat alkavat liian aikaisin
- Olen tyytyväinen nykyiseen HUNiin
- työssäkäyvien heikkonäköisten parempi huomioonottaminen toiminnassa

- erilaisten infotilaisuuksien järjestäminen
- HUN on hyvä näin
- Olen todella tyytyväinen nykyHUNiin
- Parempaa tiedonvälitystä jäsenille.
- Panostusta nuoriin ja toisaalta kaikille sopivaa ohjelmaa
- Tällä hetkellä ei ole muutettavaa
- Yhdistyksen rakenteet ovat jääneet ajastaan jälkeen
- HUN on varsin hyvä järjestö
- Liikuntarajoitteisuus pitää huomioida toiminnassa
- Parempaa tiedottamista. Lisää käsityökerhoja ja kielikursseja.
- Yhdistyksen tulisi olla enemmän esillä
- Toiminta asiallisemmaksi (esimerkki uusimaa alue)
- Parempaa tiedotusta toiminnasta
- Toivon toiminnan jatkuvan yhtä laajana tulevaisuudessakin
- Yhteiset retket ovat mukavia
- Yleensäkin tyytyväinen kaikkiin näkövammaispalveluihin.
- Työikäisten parempi huomioiminen – toiminnan uudistaminen
- Enemmän esittelyjä toiminnasta ja vammaiseduista
- Apuväline apua tietokoneisiin ja puhelimiin
- Lisää yhteisiä juttuja
- Lisää toimintaa Helsingin ulkopuolelle
- Yhdistyksen harrastustoiminnan ylläpito ja kehittäminen
- Nuorille aikuisille enemmän toimintaa
- Lisää liikuntaa – esim. sisäsoutua
- Edunvalvonta on tärkeää ja harrastustoimintaa lisää Helsingin ulkopuolelle.
- Nuorille aikuisille omaa ja tuoretta toimintaa
- toimintaa lähemmäksi kotia
- HUN toimii hyvin
- Talousasiat kuntoon
- Perhetoimintaa HUNiin
- Enemmän toimintaa nuorille
- Olen tyytyväinen HUNiin – ehkä lisää panostusta edunvalvontaan